

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית



מדרום תיפחה התורה

הרב מרדכי גרינברג
בראיון חג מסכם
שנת שליחות
בשדרות וסביבותיה,
אליה ירד אחרי
שישים שנה בישיבת
כרם ביבנה

זה היום תחילת מעשיך

אורי צוקר והרב בועז צחור
בהתוועדות תוססת במיוחד
לקראת ראש השנה, צולחים את
המעבר מחודש הרחמים והסליחות
ומתכוננים יחד ליום הדין



כל ההתחלות

איך הפעם נצליח להתמיד
בהחלטות הטובות של
השנה החדשה?
שאלת השבוע

פרידה (חלקית)
משנת השבע
שמיטה חסידית

הרב חגי לונדין
אופטימי לקראת
השנה החדשה

כיצד להימנע משינה
רוחנית בראש השנה
שיחת חברים



**משקיעים
באמונה**
מקום בטוח לבני אדם

בטוחה נדל"נית
300,000 החל מ-
השקעה למשך 4 שנים

חייגו 072-3951096
bemuna.co.il
invest@bemuna.co.il

לשנה הבאה בירושלים הבנויה
עם פרויקט
עיר המוריה של באמונה



מיקה (5),
חלמה להתפרסם
יום אחד בעיתון,
אבל לא ככה.



תרמו עכשיו ועזרו לנו להציל חיים.

מחנה
קיץ



תמיכה
במשפחות



דגימת
מח עצם



עזר מציון

עומדת לצד החולים ובני המשפחה
ברגעים הקשים.



חפשו בוגל | 2236*



ערב התעוררות וסליחות אחרונות

במרכז האקדמי לב, בהיכל בית המדרש

יום שני, ח' תשרי תשפ"ג (3.10 למנינם) בשעה 23:00
רחוב הוועד הלאומי 21, גבעת מרדכי, ירושלים

שיחות התעוררות

הרב יוסף צבי רימון ראש הישיבה וראש בתי המדרש

הרב אמנון חדרי ראש בית המדרש, קמפוס לב

הרב יעקב שפירא ראש ישיבת מרכז הרב

הרב דוד בגנו ראש הכולל בישיבת ההסדר "לב התורה" ורב קהילת משכן שילה

שירים, ניגונים וסליחות "ערב יום הכיפורים"

יצחק מאיר

הכניסה חופשית | מס' המקומות מוגבל | עזרת נשים פתוחה



בשבילם אלו
ימים
נוראים

בשבילך זה
חגי
תשרי



גל אורן לדור BSD

בזכות התרומה שלך לפעמונים, נוכל לחלץ משפחות ויחידים שנקלעו למשבר כלכלי ולספק להם ידע וכלים שימנעו משבר נוסף בעתיד.

לתרומות חייגו עכשיו: 1-800-35-10-12

פעמונים
מגלים אחריות

www.paamonim.org

זוהו פנה אליה טאמר: "הרבנית אמנם בתך מנטיית
באימודים, אבל בטאן האחרון וריאן מאחרת לרבה בשל
והחסדים עם השכנים. צריך קודם כל לחנך לסדר ומשמעת
ורק אחר כך לעלות מעשים טובים!"

שיחת חברים

עם מיני יוספי



אל תשנו את ימיכם

שיש שלוש דרכים לאנשים לישון את ימיהם. אפשרות אחת היא, שאדם נמצא כל הזמן במוחין דקטנות. עבודת ה' שלו היא בלי דעת, וממילא בלי חיות. יש אפשרות אחרת לישון, והיא על ידי השקיעה בתאוות ובמעשים רעים. האפשרות השלישית, שקשורה בעצם לשנייה, היא נפילה לשינה בעקבות האכילה.

כל שלוש הדרכים הללו יכולות לבוא לידי תיקון בראש השנה. המהות של חיים במוחין דקטנות, פירושה להיות כל הזמן בתדר של תודעה מצומצמת, בלי שום יכולת ללמוד ולהתבונן באופן מעמיק. אדם כזה לא מסוגל להעמיק בחלקים של התפילה, וגם לא להתפעל ממאמר חסידות פנימי. התיקון של המצב הזה נעשה על ידי תודעה הפוכה - מוחין דגדלות. יהודי שרוצה להתעורר, יכול לקחת בראש השנה כמה רגעים שבהם הוא משקיע זמן התבוננות - בתפילה או בלימוד, ומתפעל מהעומקים שיש בהם. הוא מאמץ תודעה רחבה, וקונה יכולת להתבונן באופן שכלי מעמיק, כך שנוסף אצלו טוב חדש על גבי הטוב המוכר.

את השינה שבאה בעקבות תאוות ומעשים רעים, אפשר להפך על ידי מידת ההסתפקות במועט. לשמוח במה שיש לי וכך להרפות ממרוץ התאוות, ויותר מכך - במקום מעשים רעים לעשות מעשים טובים. לא להסתפק רק בהסתפקות, למרות שהיא מידה נפלאה, אלא לחפש הזדמנויות בראש השנה איך לתת לזולת. עיקר המעשים הטובים, היא הנתינה לאחר.

את הנפילה לשינה שבאה על ידי אכילה, ניתן למנוע על ידי אכילה במידה. כל אחד צריך לשער באמת מה הכמות של האכילה שממנה הוא שבע, ומה שיין לתחום שכבר מפיל אותו לשינה ובה על חשבון התוכניות שלו - להשלים את הדף היומי, לומר תהילים או כל דבר טוב אחר.

שלום חברים! אנחנו נמצאים כעת בישורת האחרונה לפני ראש השנה. זה הזמן להכין את הלב, ולהתכוונן לקראת קבלת הברכה של השנה הבאה עלינו לטובה. אתם יודעים שלרבי נחמן יש כמה עצות ממוקדות, איך להכין את עצמנו לראש השנה. בשיחת הר"ן הוא אומר כך: "בראש השנה צריכין להיות חכם שיחשב רק מחשבות טובות, שייטיב השם יתברך עמנו". מסתבר, שאדם חכם הוא אחד שידוע לחשוב מחשבות טובות, על כמה ה' יתברך יכול להטיב אתנו.

בשלב ראשון, אפשר לחשוב על כל שלל ביטויי הטובה שאנחנו מכירים מברכת המזון: "הוא הטיב לנו, הוא מטיב לנו, הוא ייטיב לנו". לאחר מכן, לחשוב על כל הטובות שהיו בשנה האחרונה, על אלו שבהווה, וגם על כל הטובות שאליהן אנחנו מצפים בעתיד. כדאי מאוד לקבל את העצה הזאת עוד לפני ראש השנה, וכבר לנסות להתחיל לתרגל אותה כבר מעכשיו.

משולש השינה

לרבי נחמן יש עוד עצה לראש השנה, שקשורה לעניין השינה. בליקוטי מוהר"ן יש לרבי נחמן ביטוי שכזה: "כי יש בני אדם שישינים את ימיהם". לצער הלב, לא מדובר בשנת לילה בריאה, אלא בשינה שתופסת גם את זמן הערנות - הימים. אמנם הביטוי הזה נאמר בהקשר אחר, אבל הוא מתאים לדברי הירושלמי, שאדם שישן בראש השנה, גם מזלו יישן. זאת הסיבה לכך שנהגו ישראל לא לישון במהלך היום של ראש השנה, ולפחות במחצית היום הראשונה.

נראה לי, שאפשר גם לדרוש את הדברים הללו בהקשר של עבודה רוחנית. בראש השנה, צריך להימנע משינה רוחנית. רבי נחמן מסביר אותה תורה,

חסד ומשמעת

בעניין המעשים הטובים שמעוררים אותנו לחיים, נזכרתי בסיפור שקראתי לא מזמן על הרבנית בת שבע קנייבסקי ע"ה. אתם יודעים, ר' חיים קנייבסקי זצ"ל אמר, שהסיבה האמתית לכך שאנשים באים אליו, היא הרצון לבוא להתברך אצל אשתו הרבנית. רק שהיותו והיא לא יכולה לקבל את כולם, אז מי שלא מצליח להתקבל אצלה, בא אליו. ברור שהוא, בענוותנותו, התכוון לכך לגמרי ברצינות. בכל אופן, הרבנית הייתה דמות מופת של מעשים טובים.

הסיפור שקראתי מספר על אחת השכנות שחלתה, ולא יכלה לתפקד בבית. אחת הבנות של הרבנית קנייבסקי התנדבה לעזור במשך שנה שלימה (!), ולעשות ממש הכל עבורה. היא ארגנה את הילדים לבתי הספר, הכינה ארוחות, ועוד. הרבנית סיפרה, שיום אחד המתין לה לאחר התפילה (כידוע, הרבנית הקפידה על שלוש תפילות ביום במניין) מנהל הסמינר של הבת שלה - הרב וולף, שהיה מהמתפללים הקבועים בבית הכנסת לדרמן. הוא פנה אליה ואמר: "הרבנית, אמנם בתך מצטיינת בלימודים, אבל בזמן האחרון היא מאחרת הרבה בגלל החסדים עם השכנים. צריך קודם כל לחנך לסדר ומשמעת, ורק אחר כך לעשות מעשים טובים!" הרבנית חיכה וענתה בנחת: "הרב וולף! אצלנו, חסד לפני הכל!"

עד כאן הסיפור, ואתם ודאי שואלים מה כל כך תפס אותי בסיפור הקצר הזה. אז חוץ מהמסר של חסד לפני הכל, נהנית לראות איך כל אחד מביא אתו את הרקע ממנו הוא הגיע. הרב וולף הגיע מהעיר קלן בגרמניה. סבתא שלי ע"ה הכירה אותו באופן אישי, וסיפרה לי ששניהם היו שותפים בייסוד תנועת 'עזרא' בעיר קלן. כידוע, אצל יהודי גרמניה, הבסיס לעבודת ה' היה סדר ומשמעת. אינני מציין את העובדה הזאת בצנינות, יש כאן אמירה רצינית. אם יש סדר ומשמעת בחיים, אפשר לעמוד בכל האתגרים בצורה טובה ואדם יכול לבנות בניין משמעותי של קדושה. לעומת הרב וולף, השורשים של הרבנית קנייבסקי נטועים בירושלים העתיקה - הרי היא הייתה נכדה של הסבא הגדול - ר' אריה לוי זצ"ל, שכידוע, אצלו החסד היה לפני הכל. בתור ילדה, היא הייתה הרבה עם ר' אריה וזכתה ללמוד ממנו ולהיות שותפה במעשי החסד שלו. רבים טובים אמרו שהיא קיבלה ממנו את כוח החסד.

נראה לי שאפשר לעשות שלום, ולראות ששני הכיוונים נכונים ומשלימים אחד את השני. היות ואין בכווננו להכריע מי צודק, הרי שעלינו לקבל על עצמנו לעשות חסד מתוך סדר ומשמעת. לא באתי לתת מוסר, אלא לעורר אותנו שלא לישון בראש השנה. שנזכה לא לישון את ימינו - לא בראש השנה, ולא בכל השנה הבאה עלינו לטובה! לחיים!



להקשיב
לאין-סוף
שבתוכי

דמיון
נובע



שנת הלימודים תשפ"ג נפתחת בקרוב

מגוון קורסים מקיפים ללימוד שיטת דמיון נובע
למטפלים, אנשי חינוך וכל מי שמחפש שפה עמוקה לנפשו.
בהנחיית עמית קדם, נוריאל אהרון ועוד.



להרשמה ופרטים סרקו את הברקוד <

ליצירת קשר: 02-5099660 או באתר: dimyonovea.com



לברך רק על גויאבה



לאורקית

למה שלא תברכו "שהחיינו"
גם על בית חדש!?!?

שנה חדשה זה זמן מצוין
להצטרף לאחד הפרויקטים
האיכותיים של הרי זהב
ולתחדש בבית, קהילה ויישוב
בדיוק כמו שאתם אוהבים



שנה טובה וחג שמח!



התקשרו *5736 | כתבו לנו בווטסאפ 053-3430911 | חפשו בגוגל: הרי זהב

עקביות והתמדה לכל אורך השנה

מתניה ריגר

מרכז התמחות חינוך מיוחד, מכללת אורות ישראל

כדי להצליח לעשות שינוי אמיתי ולאפשר לנו לצאת לדרך חדשה בעבודת ה', יש לעשות את הדברים הבאים:

1. אנשי אמת - מי שמחפש לעשות שינוי אמיתי, עליו להיות בקשר עם תלמידי חכמים המדריכים לעשות שינוי. בנוסף, מומלץ לקרוא ספרים על גדולי ישראל הנותנים השראה וכלים לעשות שינוי אמיתי (מועד קטן יז, א. פרקי אבות א, 1).

2. תשובה במשך כל השנה - ללמוד בעיון מהי מהותה של 'תשובה' במשך כל השנה, לא רק בחודש אלול... בעזרת ספרים של תלמידי חכמים. אי אפשר להגיע לחודש אלול ולעבור תהליך של תשובה תוך חודש, התשובה הינה תהליך שמתמשך לאורך כל השנה. חשוב להבין כי חזרה בתשובה אינה רק על חטאים אלא כל התקדמות רוחנית שהאדם עושה נחשבת חזרה בתשובה (האדמו"ר הזקן, תורה אור מה, א. אורות התשובה פרק ג).

3. התמדה - כדי לגרום לשינוי אמיתי, על האדם להתמיד בעבודה פנימית יום יום, לדוגמה - לקבוע עיתים לתורה בכל יום ולקבוע לשם כך לוח זמנים ולעמוד בו (שבת לא, א). לא להתיימשך אם לא מצליחים, להמשיך ואפילו להתחיל מחדש (הרבי מלובביץ, לקוטי שיחות כג, עמ' 224).

4. למידה מהצלחות - היום הצלחת, כל הכבוד! לפרגן לעצמי! אך לא פחות חשוב הוא להתבונן ולהבין שכלית מה עזר לי להצליח להתמיד בשינוי. התבוננות בסיבות הצלחה גורמת לאדם להיות יותר מאמין בעצמו ולהיות מסוגל להתקדם בעבודת ה' (ר' צדוק, צדקת הצדיק, אות קנד).

5. חוויית ההספק וההצלחה - אני מאוד ממליץ שכל אדם ייקח על עצמו להצטרף לאחת מתוכניות הלימוד היומיות (ישנם מיזמים רבים בתחום), תוכניות לימוד שבהן ניתן ללמוד ולחוות הצלחה, וזאת מהסיבה שהן דורשות זמן השקעה קצר במשך היום.

ככל שנתייחס ללימוד הזה כחלק החשוב ביותר במשך היום! הוא ישפיע עלינו להתמיד ולחולל שינוי אמיתי במצבנו. הצטרפות לאחת התוכניות האלה תוכיח כי השינוי הוא אמיתי ולא דמיונות (מומלץ לקרוא את מכתבי כל גדולי הרבנים הקוראים להצטרף לתוכניות אלו).

אני רוצה לעשות שינוי אמיתי ולצאת לדרך חדשה. איך הכעם גם אצליח?

להיות עדינים עם הרצון

ד"ר מרים אבנרי כהן

דיאטנים, מאמני כושר, פסיכולוגים, יועצים ומטפלים לסוגיהם מכירים את התקופה הזו בשנה המוצפת בגל של פניות לעזרה. אנשים משוערים לתמיכה בתהליכי שינוי: בין אם מדובר בטיפוח זוגיות או הורות, שחרור מדפוסים מזיקים או חתירה להגשמה מלאה יותר, השנה החדשה משיבה רוח במפרשי השינוי והלב מבקש להתחדש.

תנועת הנפש הזו שאומרת לנו 'גדל!' - מזמינה התבוננות עדינה, חומלת וסבלנית במחוזות החדשים שאנו חפצים להגיע אליהם. גל של החלטות טובות לא בהכרח יוביל למימוש, ולעיתים השלב של הכנת הקרקע ובירור הרצון יעשה את ההבדל בין יישום עקבי ורציף לבין החלטות שמתמוססות ולא נודע כי באו אל קרבנו.

כדאי להבחין בין סוגים שונים של שאיפות. ישנה שאיפה לשינוי מסוג "ה'רחב פיך ואמלאהו'" שבה האדם מבקש לפרוץ את גבולותיו עוד ועוד, ומנגד קיימת שאיפה רכה יותר לשינוי מסוג "ולא הלכתי בגדלות ובנפלאות מ'מני'". נדמה לי שהבחנה בין השניים והשגת איזון ביניהם מאפשרת להתפתח בצורה הרמונית.

מצד אחד, הקב"ה מבקש מאיתנו לחשוב בגדול: "ה'רחב פיך ואמלאהו'", לכוון את הרצונות שלנו להתרחבות. ישנם זמנים או מקומות בחיים שכוחותינו מאפשרים פריצה עצומה, התחזקות שמעל ומעבר לכוחותינו הגלויים לעין, מעין קפיצת גדילה. במצב זה האדם מסוגל לפעול ב'עזות דקדושה', ולצלוח מניעות שלכאורה נראות גדולות ממידותיו.

אך ישנם תחומים או זמנים שבהם הרצון הטוב דורש מאיתנו טיפול עדין יותר, סבלני וחומל. זמן שבו דווקא הצמצום בבקשה הוא שיאפשר להתפתח ולהתרחב. החלטות קטנות ומזעריות אך עקביות, שתפורות למידותינו בעת הזו, גם אם הלב נוטה לראות בהן עניין של מה בכך. אלו החלטות שצוועדות בדרך של "ולא הלכתי בגדלות ובנפלאות מ'מני'". לפחות לא כרגע, בעת הזו או בעניין הזה.

רצון הלב מאפשר להוביל לשינוי בריא דרך החלטות שאוזניהן כרויות למקצב הפנימי שלנו. החלטות שקשורות לפער בין מה שאנו רוצים לבין מה שאנו צריכים, למרחק בין מה שאנו משתוקקים לבין מה שאנו מסוגלים. לפעמים העזות והקפיצה הגדולה יתאימו, ולפעמים יידרש דווקא צמצום ותנועה עדינה. היכולת להתבונן על רצונותינו במבט שאין בו תובענות ואחידה אך יש בו ראייה סקרנית ומכבדת, המזהה את מכלול הכוחות והצרכים שלנו, תוכל להדריך אותנו מתי כדאי לרוץ בדרך של "ה'רחב פיך ואמלאהו'" ומתי לצעוד בנחת בדרך של "ולא הלכתי בגדלות ובנפלאות מ'מני'".



המקום שלך לצמיחה רוחנית בישיבה שילוב מיוחד של העמקה בתורה ודבקות חברים



ליוויו והכוונה מהרמיו"ם



קשר אישי עם ראש הישיבה הרב מיכה הלוי



לימוד גמרא בעיון והעמקה



אווירה משפחתית ונעימה



לתיאום הגעה לשובש
055-5693324 | 052-6071012



**לחיים טובים
בריאים
ולשלום**

בראש סרוג BOPO

מכבי שירותי בריאות, מכון פוע"ה וערוץ 7 בשיתוף עמותת סולמות ואיגוד רבני קהילות מציגים: **צום יום כיפור למעשה, בהלכה וברפואה**

מתחם תוכן באתר ערוץ 7

מומחי מכבי ורבני מכון פוע"ה וסולמות: הרב שמואל אליהו, הרב מנחם בורשטין,
הרב יוסף צבי רימון בשידור מיוחד ומבחר כתבות והדרכות בנושאים:

- הנקה ● חינוך ילדים לצום ● טיפולי פוריות והריון ● הגיל השלישי
- אכילה ושתייה לשיעורים ● לקיחת תרופות ● חולים כרוניים

חדר מצב לקראת צום יום כיפור | יום חמישי ד' בתשרי (29.9) | 10:00-17:00

מענה טלפוני לשאלות בנושאי הצום בהשתתפות מומחי מכבי, רבני מכון פוע"ה וסולמות

לשאלות התקשרו: *5437

תשובה עושים מענווה

ציפי קולטניוק

במשל הידוע של 'המלך בשדה', האדמו"ר הזקן אומר שלאורך כל השנה המלך נמצא בארמון ונדרשים מאמצים גדולים כדי לתאם איתו פגישה. וגם כשכבר מצליחים דרך שרים ויועצים, הפגישה מלאה בגינוני מלכות. לעומת זה, באלול, המלך שהוא הקב"ה יורד אל העם, יוצא לשדה ומעניק לנו הזדמנות להתקרב אליו כמו שאנחנו. והוא, כמו שאומר אדמו"ר הזקן, "מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם".

הרבי מלובביץ מסביר בצורה מרגשת שהכוונה "כולם" היא גם למי שרק רוצה להיפגש עם המלך ואפילו לא עשה מעשה משמעותי. עוד הוא מוסיף ש"כולם" זה גם מי שרוצה לרצות, והיצר שלו לא מאפשר לו אפילו את זה. אז הרצון בפני עצמו הוא עניין גדול מאוד תמיד, ובחודש אלול במיוחד.

הרבה פעמים הרצון לחזור בתשובה ולשפר ולהשתנות מתחבר אצלנו עם ביקורת עצמית גדולה ותחושת חוסר ערך. לכן אני מזכירה לעצמי וגם לך שתשובה עושים מענווה. ענווה היא לא חוסר ערך וגם לא גאווה, אלא מקום מאוזן וממוצע שבו אני רואה את עצמי כאדם שיש בו מעלות וגם חסרונות. כן, אני צריכה להשתפר, אבל אני כבר טובה בתחומים רבים.

עוד נקודה שעוזרת זה במקום להתמקד במה שלא טוב ולשפר, לחפש את הטוב ולהגדיל אותו. אם יש תחום שאני כבר פועלת בו, לדוגמה: תפילה, עלי אם כן להתחזק בו עוד, בתפילה מתוך סידור או להתפלל תפילה יותר ארוכה. יותר קל לשפר משהו שכבר עושים מאשר להתחיל מאפס.

נקודה נוספת: תמיד מדברים על כך שכשנותנים לילד מטלה, צריך לתת לו משהו ישים ולנסח אותה בצורה חיובית ומובנת. כל אחד ואחת מאיתנו, כמו שאומר הבעל שם טוב, הוא בנו של הקב"ה. אנחנו כמו ילד שנוולד להורים עיריים אחרי שנים של ציפיה, ולכן גם בהחלטות טובות כדאי לקחת החלטות שאני מסוגלת לקיים. לנסח לעצמי בחיוביות ובצורה ברורה ולא ערטילאית. במקום 'להיות טובה יותר', 'לעבוד על המידות' - עדיף לקחת משהו נקודתי. מעשה טוב של עזרה לזולת אחת לשבוע, דיבור עצמי חיובי, או עבודה על מידה מסוימת כמו הכעס וכדומה.

נקודה אחרונה חביבה: שמעתי טיפ נחמד - לקחת החלטות לתקופה קצרה, ואז יש קלילות והיצר פחות נלחם. ומהמקום של ההצלחה והתחושה הטובה אפשר להמשיך עם ההחלטה הלאה לעוד שבוע ועוד חודש, וכך לשנה שלמה ומלאה באור.

אני רוצה לעשות שינוי אמיתי ולצאת לדרך חדשה. איך הכעס גם אצליח?

איזה ראובן תהיה בשנה הבאה?

של שמידט

שנה חדשה. רצונות חדשים. קודם כל, בואו נייקר את התנועה הפנימית בנפש של ההתרגשות מהשנה החדשה ומהרצונות שלנו לגדול ולהיות טובים יותר. זה לא ברור מאלי. בכלל לא. עצם הרצון דורש שנייקר אותו כדי שיהיה לנו כוח להמשיך, כמו שאומר ה'חפץ חיים' "סרנו ממצוותיך ולא שווה לנו" - למה סרנו ממצוותיך? כי לא שווה לנו... אנחנו לא שווים בעיני עצמנו, אז אין לנו כוח להמשיך לקיים את מצוותיך.

זאת נקודה ראשונה, שההתמדה בה נותנת כוח לשנה שלמה. מרגישים שנגמר לכם הכוח? כנראה שלא עצרתם לייקר את עצמכם ולהרגיש שאתם שווים! - בעיני בורא עולם ובעיני עצמכם. כמו שאומר רבי צדוק הכהן מלובלין: "כָּשֶׁם שֶׁצָרִיךְ אָדָם לְהֶאֱמִין בְּהֶשֶׁם יְתָבָרֵךְ - כֵּן צָרִיךְ אַחֵר כֵּן לְהֶאֱמִין בְּעַצְמוֹ". נקודה שנייה, אתם כבר מעריכים את עצמכם, יודעים שזה לא ברור מאלי - אבל מה, איך? הרבי מפיאסצנה בספרו 'צו וזירוד' מביא במילים מדויקות ונוגעות את הבסיס לכך שלא נמצא את עצמנו בגיל 70 כמו עכשיו: "אם רצונך לעבוד את השם ולהעלות את עצמך מעלה, ולא תעמוד בשנת השבעים לחייך כביום הבר מצווה שלך, עשה זאת אפוא - בכל שנה עשה לך מטרה, צייר בעצמך אם שמך ראובן למשל, איזה ראובן תהיה בשנה הבאה, מה יהיו השגותי עבודתי מידותי וכל תכנו. והראובן הדמיוני יהיה לך למידה למדוד את עצמך בו, כמה חסר לך עוד להראובן הדמיוני, האם עבודתך ותיקון מעשיך של יום יום, יספיקו להשלים את הראובן של השנה החדשה, ואם הגיעה שנה הבאה ומדת את עצמך ולא הגעת אפילו לקרסולי הראובן של השנה החדשה, יהיה בעיניך שחם ושלוש חלילה וחס לא הארכת ימים...".

זה לא מותרות לעצור ולבנות את השנה החדשה, זה עניין של חיים לעומת חוסר חיים, חיים בלי משמעות. זה קריטי לעצור ולבנות את האדם שאני רוצה להיות בשנה החדשה, זה הבסיס של יהודי שחי חיים של משמעות. קודם כל, ציירו לעצמכם את עצמכם של השנה החדשה. ציירו קודם בדמיון, ממש לעצור ולהשקיע בזה, לפגוש את עצמכם של עוד שנה, ואז לכתוב את זה, את האני של עוד שנה. ורק אחר כך להתחיל לרדת לפרטים - מה צריך לעשות כדי להגיע לשם. לבנות תוכנית עבודה, ולייקר את זה שבניתם אותה! שוב, זה לא ברור מאלי, וכמו שכתב הרב שלמה הופמן זצ"ל ("על מודעות והתמודדות") ש"ברפואת כוחות הנפש, העלאת הכוחות למודעות מהווה יותר מ-75% מהפתרון והתרופה". עצם זה שעצרתם, התכוונתם מה קורה היום, לאן אתם רוצים להגיע, ומה הפער - זאת כבר התחלה טובה מאוד. עכשיו נשאר לכתוב תוכנית עבודה לשנה החדשה ולהוריד אותה למציאות צעד צעד, ולא לשכוח לייקר את עצמכם שאתם בנים של המלך.

דרשתי את ה' וענני

יום חמישי | ד' תשרי
מתנ"ס ראש פינה

08:45	התכנסות וכיבוד קל
09:00	ה' אורי וישעי הרב חננאל אתרוג
10:00	פאנל בנושא דרישת ה' בתורה ובתפילה
11:00	כהודעת לענו מקדם הרב דוד טורנר
12:00	דרשתי את ה' וענני הרב אמנון ברדח

ד' תשרי

הכניסה חופשית! בואו לשלום עזרת נשים פתוחה

בית המדרש ראש פינה
אגף מסאז'ו המופיע היתה לראש פינה

תחזיקו ראש השנה



ממשיכים לתמוך בגרעין התורני

המרכזי של הציונות הדתית
המצמיח מתוכו את העילית של עולם התורה.

קרן אחד לאחד מחזיקה לומדי תורה יוצאי צבא
כבר למעלה מ-12 שנה, בזכות ההתגייסות שלכם.



תרמו עכשיו:
☎ 1700-707-099
111.org.il

בקשות לשנה החדשה

גם להשלים איתו, להתפייס עם המקום החסר שלנו), לגדול דווקא מתוך אותו חסר. זוהי התפילה המבקשת להבהיר מה לתקן. לכולנו יש מה לתקן, תמיד, באנו לעולם של תיקון ותמיד נפגוש חסרים ותמיד נבקש מתוך לב רוצה וכוונה טהורה - להשלים ולהשתפר.

אבל יש תפילה גבוהה יותר, והיא התפילה המבקשת. זוהי תפילה שאליה אנו ניגשים מתוך תחושת ערך גבוה. לא רק מבקשים כתגובה על מה שחסר. לא רק מבקשים שאם אנחנו מרגישים בודדים כרגע אז נמצא את הזיווג המשלים והטוב שלנו, אלא הרבה יותר מזה - מרהיבים בנפשנו עוז ומתחילים לדמיין מה אנחנו רוצים שיקרה בתוך המרחב שאלינו אנחנו מייחלים. איזו גדילה תהיה שם, איזה אור נביא מתוך ההשלמה הזאת, איך ייראו החיים בתוך האור הזה. לא רק בקשה תגובתית לחסר שקשה לנו איתו כרגע, אלא בקשה הרבה יותר גבוהה, בקשה ששייכת לניצוץ שבלב שלנו, לטוב שהוא מעל הטוב הרגיל, כהגדרתה של ימימה. בקשה שהיא לא רק השלמה של החסר, אלא גבוהה ושלמה יותר.

אדם יכול לבקש להתפרנס בשפע כי יש דברים שחסרים לו והוא זקוק לכסף עבורם, וזו בקשה נכונה והיא שייכת למילוי והשלמת החסר האישי, אבל על גביה, ובעיקר לקראת תפילות השנה החדשה, יש לבנות קומה גבוהה יותר: איזה טוב אביא לעולם עם השפע שאזכה לו. באילו מקומות אזכה לתמוך מתוך אמונה שהם מאירים את העולם. איזו גדילה תהיה לי עם השפע הזה. זו גדילה שהיא כבר הרבה מעבר לבקשה על החסר. זו גדילה שהיא כבר הרבה מעבר להאם יש לנו ערך או לא, האם השפע שנקבל יתן לנו ערך גבוה יותר או לא. אנחנו הופכים את הסדר: קודם יודעים ומחזקים בתוכנו את זה שיש לנו ערך, ואז מתוכו מבקשים גבוה, מבקשים רחב, שופע, מלא, שלם. מבקשים את כל הטוב שליבנו חפץ בו. יודעים שאנחנו ראויים לבקש.

גאולה פרטית אמיתית

בספר "אזורי המשגה שלך" (ויין דייר) ישנה שאלה חשובה: "האם פוטנציאל הצמיחה שלך הוא המכוון אותך, או רק הצורך למלא את כל חסרונותיך?". לקראת השנה החדשה אנחנו מבקשים לא רק למלא חסרונות, אלא על גביהם לראות אופק של צמיחה. להתפלל בצורה של דעת רחבה ומבקשת שפע טוב. דעת שיודעת שיש לנו ערך. דעת שמכירה בכך שנבראנו בצלם ובאנו לעולם הזה להגדיל את כבוד השם. ימימה אומרת לקראת השנה החדשה שכל ההיסוסים, הלב הלא-שקט, התלישות והתחושה המעומעמת של הערך שלנו יכולים להיפסק מבעד הבנה מהנשמה, כלומר: כשאנחנו מתחברים לנשמה הגבוהה שלנו, הרבה מתעוועי הערך שלנו נעלמים. העמעום הערפילי מתפורר. אנחנו מגלים שאנחנו הרבה יותר מסך כל חסרונותינו, ולא יתכן שרק הם אלה שיובילו אותנו בעולם. יש חסר, הוא נוכח, אפשר וראוי ורצוי לבקש עליו, אבל מעליו יש מדרגה גבוהה יותר, של "נשמה המבקשת באמת לזכות" (ימימה), נשמה ישרה שיודעת את ערכה וכבר לא מתרשמת מזה שהערך בא וחולף לפי מצבי הרוח. בפנים יש לנו ערך בלתי-מותנה.

מה שקורה כאן על הקרקע מכוון אותנו לעבודה פנימית, ואם לעתים הערך שלנו נעלם מעינינו ומתעתע בנו, אפשר להעמיק קצת פנימה ולהזכיר לעצמנו שנבראנו בצלם אלוקים, וההשגחה הולכת איתנו יד ביד, חסד א-ל כל היום. יש לנו ערך גבוה יותר ממה שאנחנו יודעים ומרגישים. בראש השנה ויום הכיפורים, ימים שבהם הנשמה שלנו נוכחת ביתר-שאת, אפשר לבקש לזכות להתחבר למקומות הגבוהים בתוכנו. מתוכם לבקש, בזכותם לבקש, להגביה קצת את המבט ולדעת שיש טוב מעל הטוב. שם, במקום המבקש מתוך גובה והכרת הטוב, ימימה אומרת שיש הגעה לגאולה פרטית אמיתית. יהי רצון שנוכח לה כולנו בשנה הקרובה, ויתקבלו תפילותינו ברחמים ולרצון.

אם היינו יודעים ומרגישים שיש לנו ערך גבוה, אמיתי, נוכח, לא ערך שפעם בא ופעם הולך לפי מצב הרוח או לפי האישור שאנחנו מקבלים מאדם אחר, אם היינו יודעים שיש לנו חוט חיבור לאור הגנוז בנשמה שלנו, ושהאור הזה תמיד נוכח בחיינו, תמיד פועל, תמיד מיטיב - איך היו נראות הבקשות שלנו לקראת השנה החדשה?

לקראת תפילות השנה החדשה, לימוד ימימה מסייע לנו להבחין בין שני סוגים של תפילות ובקשות. האחת שייכת לחשבון הנפש שמבקש להבהיר מה לתקן משנה שעברה, בקשה שהיא כתגובה למה שלא עבד לנו ואנחנו רוצים לשפר. הבקשה השניה התפילה המבקשת לקראת עתיד טוב יותר, תפילה שבאה לא כתגובה על מה שהיה או על מה שחסר, אלא מכוונת גבוה יותר, מתוך ידיעה שאנחנו בעלי ערך וראויים לקבל בשנה החדשה את הטוב ביותר.

בקשה מהניצוץ שבלב

כל דבר שחסר בחיים שלנו הוא מנוע. לא היינו מבקשים ומתפללים אם לא היו חסרים לנו דברים. הקדוש ברוך הוא נוטע בנו חסרים כי הוא מתאוה לתפילתנו, וכשאנחנו מתפללים על עצמנו אנחנו מתפללים גם על העולם כולו. בשנה החולפת כל אחד ואחת מאיתנו פגש בתוך חייו מקומות חסרים, דברים שלא התממשו, שגיאות וכישלונות. אלה מקומות חסרים שעליהם ימימה אומרת: "חסר - להשלמה", כל חסר כזה מצביע לנו על עבודת הנפש שלנו ומולו ועל הבקשה שלנו ללמוד ממנו, להשלים אותו (ולעתים



חוכר לשבתון!
155 שעות
אקדמיות

שילוחות
פרנסה,
סיפוק

יד ב'ד - כל הדרך לחופה

קורס מאמנים מרווקות לנישואין
של מיכל וולשטיין - לגברים

מרצים אורחים: רן שריד · אהרון דרמון




באישור הרב
יעקב אריאל

ימי שלישי בערב הקורס יפתח לאחר חגי תשרי • 27 מפגשים - בירושלים

לפרטים והרשמה: רוני 058-4237288

הנחה משמעותית לנרשמים עד ראש השנה

המכללה

האקדמיית חמדת

חוסן, אמונה, חינוך

קריית חינוך שדות נגב



שנה חדשה בפתח והתחלה טובה באקדמיית חמדת

תואר שני M.Ed.

שנה אחת בקמפוס

בתוכניות:

ניהול וארגון מערכות חינוך, מותאם לבתי ספר
ניהול וארגון מערכות חינוך, מותאם לגני ילדים
ניהול וארגון מערכות חינוך, מותאם להנחיה והדרכה
תרבות יהודית ישראלית בזיקתה אל התנ"ך והוראתה
חינוך מדעי בהתמחויות: מדעים/ מתמטיקה

תואר ראשון B.Ed.

יומיים בשבוע בקמפוס

בחוגים:

מתמטיקה | מדעים | אנגלית | ספרות | מקרא
תושב"ע | הגיל הרך | חינוך מיוחד +
הוראה מותאמת (מתקנת) בקריאה, כתיבה וחשבון

M.TEACH תואר שני ותעודת הוראה

שנה אחת בקמפוס



רכבת



אפשרות לשילוב
מדרשה באקדמיה



תוכנית מצוינות
רנ"ב



אחת לחודש
למידה מרוחק



החזר שכר
לימוד 7-M.Ed.*



מערך מלגות
נרחב



שנה ראשונה חניס ל-B.Ed.*
בנוסף לכספי הפיקדון

*B.Ed. - בכפוף לתקנון משרד הביטחון
M.Ed. - בכפוף לתקנון משרד החינוך

כשחוסן פוגש אמונה וחינוך

www.hemdat.ac.il

למידע והרשמה חייגו אלינו *5280



בס"ד
שלהי שמיטה תשפ"ב

גדולי הדור קוראים לכם לקיים מצוות שמיטת כספים

עם סיום שנת השמיטה מצווה אותנו התורה:

**"מִקֵּץ שִׁבְעַת שָׁנִים... שְׁמוֹט כָּל בְּעַל מִשְׁהָ יָדוֹ
אֲשֶׁר יֵשֶׁה בְּרִעְהוֹ לֹא יִגַּשׁ אֶת רִעְהוֹ וְאֶת אֲחֵיו..."**

לאחר שזכינו בשנת השמיטה ליהנות מקדושת ארץ ישראל, אנו נקראים בזאת להתעלות ולקיים מצוות שמיטת כספים כמאמרה. לשמט לפחות חוב אחד שיועבר לטובת עניים ונזקקים. מכון התורה והארץ וארגון מקימי, חברו יחדיו להקמת קרן שמיטת כספים גדולה וחזקה. קרן "נדיבי ארץ". הקרן תוכל בע"ה לסייע למשפחות השקועות בחובות לפתוח דף חדש. ככל שהקרן תהיה גדולה יותר, כן תוכל להוסיף ולסייע לנזקקים ונצרכים.

אנו קוראים לציבור לתת הלוואות לקרן "נדיבי ארץ". מועד תום ההלוואה יהיה ערב ראש השנה תשפ"ג. באותו היום חובות אלו ישמטו, והכספים יועברו לחלוקה לפרעון חובות ולעזרה לכל נצרך, על ידי הוועדה הציבורית.

המצטרף לקרן שמיטת כספים של נדיבי ארץ, זוכה גם לקיום מצוות שמיטת כספים דרבנן וגם לקיום מצוות צדקה דאורייתא.

צדקה הבאה מכספי שמיטת כספים, בלא נגישה של אדם בחברו, מעולה היא, והקב"ה מבטיחנו: "בצדקה תכוננו". ובכך בע"ה נזכה ליישוב ישראל על אדמת הקודש מתוך אהבת חינם איש את רעהו, עד יחדל אביון מקרב הארץ.

- הרב **יעקב אריאל** שליט"א • הרב **חיים דרוקמן** שליט"א • הרב **דב ליאור** שליט"א
- הרב **מאיר מזוז** שליט"א • הרב **אברהם יוסף** שליט"א • הרב **דוד חי הכהן** שליט"א
- הרב **דרור טוויל** שליט"א • הרב **יהודה עמיחי** שליט"א • הרב **אליעזר איגרא** שליט"א
- הרב **שמואל אליהו** שליט"א • הרב **אהרון בוטבול** שליט"א • הרב **יצחק ברדא** שליט"א
- הרב **מיכה הלוי** שליט"א • הרב **שמואל דוד** שליט"א

- הרב **יעקב מדין** שליט"א • הרב **מיכאל אדרעי** שליט"א • הרב **משה אמסלם** שליט"א • הרב **שמואל אריאל** שליט"א
- הרב **יהודה בהרב** שליט"א • הרב **אמיר בירנבוים** שליט"א • הרב **אליהו בלום** שליט"א • הרב **אלחנן בן נון** שליט"א
- הרב **מאיר בראלי** שליט"א • הרב **שלמה הכט** שליט"א • הרב **מרדכי וולנוב** שליט"א • הרב **דניאל לונצר** שליט"א
- הרב **אשר מאיר** שליט"א • הרב **ישי סמואל** שליט"א • הרב **לוי יצחק קופר** שליט"א • הרב **יהודה קרויזר** שליט"א
- הרב **אוהד קרקובר** שליט"א • הרב **חנניה רכל** שליט"א • הרב **יהושע שמידט** שליט"א



נא לשמור על קדושת הגיליון

סדר הרבנים לפי סדר ה"א" ב'



השנה תתרגלו ליותר

ספיריט פלוס הדור הבא של ברי המים



II
מצב שבת
למים חמים
וקרים



כולל מטרה המים
Lotus



מערכת טאצ' למזיגה אוטומטית
של כוס, בקבוק או סיר



בר חדשני וקומפקטי
בעיצוב יוקרתי

חייגו: *2161



מאושר לשנת





מפגש באמצע הדרך

יתברך, הכוח הרוחני הפנימי הפועם בבריאה כולה. איך מדברים? איך יוצרים מילים? נתבונן לרגע במנגנון המופלא: קול מופק מתוך מיתרי הקול בקצה קנה הנשימה. הקול נע על פני הגרון, החיך, השיניים, הלשון והשפתיים, ואלה מעצבים בו, בקול האחיד, צורות שונות. הקול העולה ובוקע מבפנים מתחלק ומתפצל לעשרים ושתיים אותיות, היוצרות מילים, המצטרפות למשפטים, ואלה נושאים בתוכם תכנים שונים ומגוונים. דיבור האדם, שנברא בצלם עליון, רק מדמה את השפע האלוקי, אשר יורד מטה באפיק אחד, "ומשם יפרד" – הוא מנוסר ומפוצל והופך למגוון העצום שמהווה את העולם המוכר לנו.

כל השנה – תפילה של מילים יוצקת שפע אל מילים. לא כן בראש השנה, היום שבו העולם כולו חוזר אל ראשיתו. בראש השנה הכל חוזר לנקודת ההתחלה ונבחן מחדש. זהו יום הדין לא של נברא פלוני או אלמוני, אלא של מערכת הבריאה והעולמות כולם. עתה מוטל עלינו לחדש את ההשפעה ממקורה, מן האפיק הראשוני שלמעלה-מעלה מן המילים שבהן נברא העולם. כאן נדרשת מאתנו תפילה אחרת – תפילה של קול אחיד ופשוט, שטרם התחלק והתפצל.

התקשורת מתחדשת

זוהי יבכת השופר. היא מדמה אולי את קולו 'הפרימיטיבי' של התינוק, שטרם למד לבקע ולפורר את קריאת הנפש, ולצקת אותה בזריזים זעירים, כמונו המבוגרים, אל כלי הגשה קטנים ומלאכותיים לעתים. קול בכיו הוא האפיק האחד המרכזי, שבו 'נשפכת' נפשו בעצמה. הצעקה הפנימית של השופר מביאה אור גדול ממקורו, ומקימה מחדש את כל מערכת צינורות השפע – לקראת שנה נוספת של חיים.

אז, עם המשכת אור חדש אל הכלים, נעשה ה' למלך. אז נבנית מחדש מידת המלכות, המידה שעניינה היחס האלוקי חוצה, אל העולמות כולם; שהרי אם ישנו מלך, משמע ישנה מדינה וישנו עם שעליהם חלה המלוכה. "מלכותך – מלכות כל עולמים".

המלכות – יודע כל בר-בירב-דחדי-יומא בתורת הסוד – מזהה עם הדיבור. "מלכות פה", יקרא חזן בית הכנסת בהטעמה את מילות "פתח אליהו", והדרשן יצטט את קוהלת: "באשר דבר מלך שלטון". דבר המלך שבאמצעותו שולט המלך על ממלכתו במלכותא דארעא, הוא הד לדבר ה' שבו מולך הבורא על העולמות במלכותא דרקיעא. יצירתו המחודשת של הדיבור האלוקי מכוח צעקת השופר, היא אפוא מעשה ההמלכה.

בכל השנה אנו משגרים מילים ונענים במילים. אולם בראש השנה אנו קוראים אל-על בקול פנימי, המעורר בעולם עליון קריאה פנימית כלפי מטה. אי שם, באמצע הדרך, בנקודת המפגש בין הקריאה לתא לקריאה לעילא, מתהווה מחדש בניין המלכות ומתחדשת התקשורת בין עליונים לתחתונים. עכשיו כבר אפשר לדבר. שנה חדשה – יצאנו לדרך.

רגע של הארה בשנות הנעורים, שמלווה אותי מאז כבר שני עשורים, היה אותה נקודה בזמן שבה פתאום נקשרו לי יחד כל הקצוות השונים, המנוגדים לפעמים, של יום ראש השנה מרובה התכנים והמסרים. פתאום הכל הסתדר במקום, ורסיסי הרעיונות התלכדו יחד לכדי דבר שלם ומגובש.

כמו לכל יהודי טוב הזדמן לי לקרוא ולשמוע הרבה וורטים, מאמרים ודרשות על מהותו של יום, אבל מאז אותו רגע, לא פעם התחושה היא שהדברים הנאמרים 'עוברים ליד', שהם לא נוגעים בנקודה. מתעמקים בפרטי הפרטים, אבל חסרה קרן האור האחת הזאת ששוטפת את הכל ויוצרת לנגד העיניים תמונה שלמה. כי מהו בעצם החג הזה – חגיגת התחלת השנה? יום הדין? יום הכתרת המלך? והשופר, מה הוא מבטא בדיוק: קול יבכה, או תרועת הכתרה?

איך אומרים במאמרי חסידות? "ולהבין זה, צריך להקדים תחילה..."

•••

בגבול בלרוס-פולין שוכנת בריסק. עיר ואם הנקשרת בזיכרון היהודי בעיקר לשושלת לוויים אחת נכבדה, שענפיה משתרגים מירושלים ועד בוסטון. וכה אמרו בבית בריסק: השופר הוא תפילה. יש תפילה בפה, ויש תפילה בשופר. יש תפילה במילים, ויש תפילה בקול תרועה שאין בו מילים.

אם דימיתם לשמוע כאן רעיון רוחני או פילוסופי, כנראה טעיתם בכתובת. בבריסק מדובר בשאלה מושגית, קטגוריאליטת: לאיזה עולם הלכתי פורמלי אנחנו משייכים את תקיעת השופר. "צריכה כוונה" או "אין צריכה כוונה"? מחייבת "גוף נקי" או אינה מחייבת "גוף נקי"? זו השאלה. אנו דנים בגדרו המדויק של דין התקיעה, הא ותו לא. בבריסק, יודעים הכל, עוסקים ב"מה" ולא ב"למה".

מי שיבקש למצוא פשר להגדרות עצמן, ייאלץ לנדוד כמה מאות קילומטרים מזרחה, אל מחוז ויטבסק הסמוך לגבול הרוסי. שם, בין ליוזנה לליאדי, חובר ה"סידור", ובו – "שער האלול", "שער ראש השנה" ו"שער התקיעות". ובין דפיו של הסידור, דרושיו של המחבר רבי שניאור זלמן מלבינים את היסודות ויורדים עד שורשי הדברים.

קול מתפצל

התפילה היא תקשורת בין אדם ואלוקים, ומשכך, עיקרה של התפילה הוא מילים. מילים נושאות את בקשותינו ותחנונינו אל על, והשפע האלוקי היורד מלמעלה אף הוא מגולם במילים, שכן את עולמו ברא ה' – במילים.

האותיות והמילים הם כלים, לתוכם יוצק הדובר תוכן מתוך נפשו, והן, המילים, נושאות את התוכן הזה הלאה. מילים נאמרות ומרחפות מעלה, והתפילה שנקלטה מביאה וממשיכה שפע עליון, שנוצק אף הוא אל תוך אותיות ומילים – אותיות דבר ה' ורוח פיו

ומי בשבייה

הם שבויים בכפר ערבי,
מחכים לרגע
שתושיטו להם יד
ותחזירו אותם
לעם היהודי

גורלה של נשמה יהודית מונח על כף המאזניים אתם יכולים להכריע
בזכות התרומה שלכם, הם יצאו מהשבייה ויחזרו לעם ישראל!

שמות התורמים יועברו למעמדי התפילה שיתקיימו בערב ראש השנה
ובערב יו"כ במערת המכפלה בשער השמים לשנה טובה ולכתיבה וחתימה טובה

מסירת שמות לתפילה

עד ערב ראש השנה וערב יום כיפור בשעה 12:00 בצהריים



*9234

www.yadlachim.co.il

לתרומות ולמסירת שמות:
יד לאחים

התבוננות

— הפרשה החסידית עם הרב עדן אבן ישראל —

"כל עיקרה של השיטה של חב"ד הוא שהתבוננות יוצרת רגש, והרגש גדל וניזון מהתבוננות. וכיוון שלגבי ההתבוננות יש לי שליטה מסוימת - אני יכול ליצור אותה, אני יכול לחשוב על נושאים מסוימים וברגע שאני חושב על נושאים מסוג מסוים, אני יכול גם ליצור רגש בתוכי. כאשר אינני עושה אותה, היא איננה יכולה להיכנות."

ההתבוננות הזו היא לא דווקא ההתבוננות האינטלקטואלית. כדי שתהיה לי איזושהי אמוציה כלפי דבר, אני צריך לחשוב עליו, בצורה כזו או בצורה אחרת. הוא צריך להיות בדימיון שלי, הוא צריך להיות במחשבה שלי, אני צריך לטפל בו, לפרק אותו, לבנות אותו, להרכיב אותו - ועל ידי זה נוצרת איזושהי אמוציה. כאשר יש רק הכרה, ההכרה בלבד איננה יוצרת אמוציה - ונדרשת התבוננות, כדי שאחר כך יוכל להיווצר רגש, וכדי שהרגש יוכל לגדול".

ראשה של השנה

מסוים כשבן אדם משנה את השם - עכשיו אני בן אדם חדש, עם שם חדש; בגלל שיש לי שם חדש עכשיו אני יכול לעשות שינויים נוספים. בנקודה של שינוי נוצרת הזדמנות מפני שיש איזו חלוקה בין מצב למצב - ואז גם נוצר זמן שאפשר לעשות בו איזושהי תפנית בכיוון כזה או בכיוון אחר. גם כאשר אנשים מתחננים, יש להם "שנה חדשה" - נקודה של התחדשות - ולכן זה נחשב לזמן של "תשובה", נקודה של שינוי.

החיות של השנה

בכל שנה מתחדשת חיות כללית, אבל החיות הכללית של כל שנה היא חיות אחרת. השנה הבאה רצופה לשנה הקודמת, אבל היא חיות חדשה, והחיות החדשה הזו היא סוג אחר של חיים: כל שנה, כאשר יש לה ראש - שינוי וחידוש של החיות - מקבלת לפיכך אופי מסוים. אפשר לומר שלכל שנה יש שם ולא רק מספר סודר. השם של השנה שייך למהות שלה. אפשר לחשוב על שנים כמו על אחיות: יש אחיות דומות אחת לשנייה, יש אחיות שהן זהות אחת לשנייה ויש אחיות שכלל אינן דומות זו לזו. אבל כל אחות היא לא רק אחותה של מישהי אלא גם מישהי בפני עצמה. זה נכון לא רק לגבי חלוקה של שנה - זה נכון בצורה פחות דרסטית גם לגבי חלוקות יותר קטנות - לכל פרק זמן יש דמות משלו.

מה זה אומר לגבי העניין של השימוש בזמן או בזכות של זמן? כשאני מבזבז זמן מסוים, אני לא מבזבז רק יחידה סתמית. אני מבזבז או מנצל - יחידה שיש לה שם. מכיוון שאני

ראש השנה הוא בחינת ראש ומוחין של השנה, שכמו שיש ב"נפש" ראש ומוחין, שבו גילוי כללות החיות, וממנו נתפשט ונמשך באברים חיות פרטי לכל אבר לפי מזגו ותכונתו, כך הוא ב"עולם" ו"שנה". "עולם" - בחינת מקום, ו"שנה" - בחינת זמן. שבראש השנה הוא גילוי כללות החיות, ובכל שנה מתחדש חיות כללי אחר

[לקוטי תורה לאדמו"ר הזקן, תקעו בחדש שופר, דברים דף נג, עמוד ב]

שינוי

כאשר יש שינוי, כשיש התחדשות, כשדברים מקבלים צורה חדשה - באותו זמן, זהו הזמן לתשובה. הקושי המהותי של עשיית תשובה בכל זמן זמן, הוא שבעצם אין זמן קבוע לתשובה. אדם לא צריך לחכות דווקא לעשרת ימי תשובה; יכול אדם לעשות תשובה בדיוק ביום כ"ט לחודש טבת - אין שום מעצור שבן אדם יעשה תשובה ביום הזה - אבל, יש מרוץ של הזמן; ומרוץ הזמן, שמקביל גם למרוץ החיים, הוא כזה שמעכב את התשובה. לא משום שביום הזה אסור לעשות תשובה, אלא משום שכל תשובה היא שינוי, שינוי מהות - לפעמים שינוי מהות דרסטי ובוטל לעין, ולפעמים שינוי מהות יותר קטן.

לעשות שינויים בזמן שאני נמצא באותו מירון של סיבתיות - זה קשה. כאשר אני נמצא בתוך מירון מסוים, האתמול יוצר את היום, והם נמשכים זה אחרי זה. לכן, לעשות תשובה בתוך המעגל הזה של החיים, זה דבר מסובך;



לרישום לאירועים
 :קדו:



מליחה בשכונות

הכניסה חופשית

מחלקת קהילות באגף חברה מזמינה אתכם להצטרף
למופע סליחות מיוחד קרוב לבית!
בואו לפתוח את הלב ולהתחבר
למנשינות, לסיפורים ולזמירות מאזרחות הלפאה
 < דברי ברכה: סגנית ראש העיר הגב' חגית משה >

רביעי 28.9
מינהל קהילתי רמות אלון



גולן אדולאי

רביעי 28.9
מינהל קהילתי פסגת זאב




יוחאי מורנו ולהקת נחלא

חמישי 22.9
בבית בפלמ"ח



פדיה וצרויה

רביעי 21.9
מינהל קהילתי מיתרים



יצחק אמיר וחברים

מוצ"ש 17.9
מינהל קהילתי חומת שמואל




אביאל אלימלך

שני 3.10
מינהל קהילתי חומת שמואל




אמיר שטרית

שני 3.10
מינהל קהילתי גוננים



סיון רהב אמיר

מוצ"ש 1.10
מינהל קהילתי תלפיות מזרח וארנונה הצעירה



עודד מנשה ויוני גנוט

מוצ"ש 1.10
מנהל קהילתי יובלים



גולן אדולאי

חמישי 29.9
מינהל קהילתי גינות העיר



אפרים דימל

לפרטים נוספים: מחלקת קהילות באגף חברה Chen_gl@jerusalem.muni.il ובמינהלים הקהילתיים



הרב ארלה הראל

ראש ישיבת 'מוריה', גבעת הקטורת
ונשיא ישיבת 'לב חדש', שילה

טור פרידה (חלקית) משנת השבע

זהו. לכל שבת יש מוצאי שבת, ומוצאי שבת קודש - שבת הארץ, הגיע. תמה לה שנת השמיטה ה'תשפ"ב.

כעת אנחנו נמצאים בשעת ההבדלה של מוצאי שבת, מלווים את המלכה.

בתורת החסידות ביארו, שעיקר קדושת השבת נמצאת בשעות שלפניה ושלאחריה.

השבת עצמה - מחייבת כל אדם מישראל, אך להוסיף עליה - זו כבר בחירה שלנו.

כך פייט ר' משה בר קלונימוס בפיוט 'כל מקדש שביעי' - "דורשי ה' זרע אברהם אוהבו, המאחרין לצאת מן השבת וממהרין לבוא". מי שאוהב את ה' יתברך, לא מחכה לרגע האחרון. הוא ממהר לבוא, הוא כבר כל כך מתגעגע לשבת שהוא איננו יכול יותר לחכות להגעתה, והוא רץ לקבלה מוקדם יותר (ערב שבת הוא זמן של ריצה לקראתה. לכן קובעת ההלכה שמי שנתקל במרוצתו והזיק, למרות שבדרך כלל חייב הוא, בערב שבת דינו יהיה שונה - ראה בבא קמא לב. שולחן ערוך חושן משפט שעח, ח). יתרה מכך, הוא ממש לא יכול להיפרד מן השבת כשהגיע זמנה לצאת, והוא מושך אותה אל תוך ימות החול ומאחר לצאת ממנה.

רבי חיים שלמה טירר מצפת (ולשעבר מצרנוביץ), בספרו 'סידורו של שבת', מסביר שזהו רגע המבחן האמיתי, האם אתה באמת מחובר לשבת או מקיימה רק כאילוץ. לדבריו, 'שומר שבת' נקרא רק מי שממהר להכניסה. כמו שיעקב "שמר את הדבר" - המתין מתי כבר יתגשם חלומו הנבואי של יוסף, כך שומר השבת יושב ומצפה מתי כבר תבוא.

כך אנחנו עושים גם בשנת השמיטה - ממהרים לקבלה, בתוספת שביעית, חלקה מהלכה למשה מסיני וחלקה מתקנת חכמים שהרחיבו בעצם את (חלק מדיני) שנת השמיטה חצי שנה אחורה לימי הפסח.

ובציאתה מה?

גם כאן אנחנו ממשיכים להחזיק בשנה הזו - גם אם מרגע שהסתיימה שנת השבע פקע איטור המלאכות, לא תמה קדושת השביעית הנוהגת בפירותיה, אשר תלווה אותנו במהלך כל השנה הקרובה. איוו מתקנות יש בזה, זכר לשנת השבע גם לאחריה. אנחנו לא מרפים, ממשיכים לאחוז בשיפולי גלימתה של שנת השבע, שנת שבת הארץ, שבת לה'.

הדבר יורגש היטב בבואנו לקיים את המצווה המתוקה של נטילת ארבעת המינים, שכן האתרוגים (ולדעות מסוימות אף ההדסים) של שנה זו, השמינית, הרי הם קדושים בקדושת שביעית, ויש לנהוג בהם כל דיניה, באיסור סחורה ושמירת קדושתם. שונה הוא חג הסוכות של השנה השמינית מכל חג סוכות אחר - נוטלים אנו בו אתרוג בעל קדושה כפולה, מעבר לקדושת מצוותו, קדושת שבת הארץ עליי. נרגיש את זה, נגשם את זה, נחשוב על זה בשעה שניטול את ארבעת המינים, שאלה רגעי הפרידה מקדושת הארץ ופירותיה, משנה מתוקה שלימדה אותנו לקדש את החומר, להכיר במי שאמר והיה העולם, במי שברצותו נתן לנו את ארצנו לנחלה כדי שנחיה עליה חיי קדושה.

ר' חיים טירר הנ"ל, היה נוהג בערב ראש השנה של תחילת שנת השמיטה, בשנים שחי בצפת, לצאת אל השדה, לפרוש כפיו אל אדמת ארץ ישראל הטובה, ולברכה - שבת שלום ארץ ישראל!

אף אנחנו נצא אל השדה השנה, ניתן עינינו בארץ הקדושה אשר הנחילנו ה', ונברכה - שבוע טוב לך, ארץ ישראל!

מתייחס ליחידה שיש לה שם, היא מיוחדת. היום שחלף לא יהיה עוד פעם, כדוגמתו בדיוק, לעולם; אם הרגתי אותו - לא רק הרגתי אחד מימי חיי, אלא זה כמו שאני הורג אדם; אני לא רק הורג פריט אחד בתוך ערימה של פריטים, פריט אחד הלך לאיבוד - אלא הורג דבר שיש לו אופי מסוים משלו.

אחת הבעיות בחזרה בתשובה איננה רק "להחזיר יום" אלא כיצד אני יכול להחזיר את היום של אתמול? של שלשום? את היום הזה עם הדמות שלו? גם לרגע הזה יש שם, וגם הרגע הזה הוא יחידאי, חד פעמי, ואיננו חוזר בדיוק בדמותו כצלמו באיזושהו זמן אחר. החלוקה של הזמן היא לא חלוקה סתמית של דברים שעוברים בשעון - אלא חלוקה ערכית, ולכל רגע יש ערך בפני עצמו כפי שלכל אצבע יש ערך בפני עצמה.

כל שנה - באשר היא התחדשות כוללת - יש לה אופי משלה, והאופי הזה הוא הדמות של השנה הזו. האופי אינו זהה רק למאורעות של השנה, למה שמתרחש בשנה - אלא למהות שלה. יש שנה שמחה, ויש עצובה, יש שנה קודרת, ויש שנה עליזה, יש שנה של התרחשויות גדולות, ויש שנה שיש בה דברים קטנים. כמו שקיים ההבדל הזה בין בני אדם - יש אנשים גדולים ויש אנשים קטנים, שמנים, רזים וכיוצא בזה - כך לכל שנה יש עניין מסוים, שהוא יכול להיות אבל הוא לא בהכרח דומה למה שהיה בשנה הקודמת. בראש השנה יש חידוש כזה, חידוש אישי של שנה חדשה. השנה החדשה היא חיים חדשים; החיים החדשים הללו הם דמות משלהם - הדומה או שונה לדמות שיש לשנה אחרת.

הראש של השנה

כמו שיש לאדם ראש - שהוא נקודת המוקד של החיים שלו, שממנה החיים מתפשטים הלאה - כך יש בשנה, בזמן, גם כן ראש. ראש השנה הוא מרכז החיים של השנה, שממנו החיים זורמים לכל השנה כולה, ובהרבה בחינות קובע את דמותה של השנה. אם מישוהו מקבל מכה בראש - זה ניכר על כל ההוויה כולה, אז אם ראש השנה היה מוכה וחבול - יש בעיה לשנה כולה. לכן, ראש השנה הוא לא סתם יום, אלא יום שיש בו משמעות, ויש בו ייחוד בתוך השנה כולה. בראש השנה נוצרים חיים חדשים; ומשום שנוצרים חיים חדשים, זה לא רק ארכה של השנה הקודמת - אלא יצירה של עולם חדש.

בכל שנה ושנה יש איזה מין קו של סיכום, שבו נגמר המאזן של השנה הקודמת; אם המאזן של השנה הקודמת וההתחלה של השנה הבאה אינם משביעים רצון - מה שנקרא: "מפעל כושל" - אז אין טעם להמשיך בתהליך הזה, ומפרקים אותו. נקודת הזמן של ראש השנה היא נקודת ההכרעה - אם אנחנו מקבלים עוד שנה או לא מקבלים עוד שנה. "המשכת החיות החדשה" משמעה שקיבלנו שנה אחת, שנה טובה, שנה רעה, שנה יותר נוחה, ועכשיו מתחילה שנה חדשה - וצריכה לבוא חיות חדשה; והחיות החדשה צריכה הצדקה, צריך שנמשוך אותה אלינו.

בוטינקאי ואגרונם בשם לותר בורבנק מקליפורניה תיאר בניסויים שלו דבר דומה. הוא מתאר כיצד הוא נוטע, למשל, עשרת אלפים שזיפים, ואחר כך עובר ומסמן את השזיפים שהוא חושב שיש להם איזה עתיד, ואת כל השאר היו עוקרים ושורפים. אם השזיף לא הוכיח את עצמו, עברה שנה, הוא עשה כך וכך זמן - אז צריך לעקור אותו. יש אחד שיש לו איזה פוטנציאל - אז נותנים לו עוד שנה אחת בשביל הפוטנציאל הזה, ובשנה הבאה שוב יבדקו אותו, ואם יתברר שעדיין הוא לא עובד, אז שוב - הוא צריך להיעקר.

בתחילת ליל ראש השנה נגמרה בעצם השנה הקודמת, החיים של השנה הקודמת נגמרו. השנה הזו רק חיה על תנאי. מפני שנגמרה השנה, נגמרה קצבת החיים של השנה הזו; האופי והמהות והעניין של השנה הזו, שהייתה יחידה לעצמה - הוא עכשיו נגמר, ועכשיו צריכה להתחיל שנה חדשה. ראש השנה הוא יום הדין - שבו דנין את האדם על מעשיו שעברו בשנה שעברה, מפני שזהו בדיוק כמו יום של מאזן; הדין נובע מן העובדה שעכשיו צריכה לבוא חיות חדשה, ובשביל שתבוא חיות חדשה - צריך להיות סיכום של מה שהיה, ולחשוב האם ראוי וכדאי שתהיה התחלה של השנה הבאה.



מרכז שטיינזולץ למד את עמי
www.steinmetz-center.org.il
באדיבות תלמידי ישיבת תקוע

אני ניצלתי בזכותה!

מי הילד שינצל בזכותכם?

בימים בהם אנו מבקשים "זכרנו לחיים"
אפרת יוצאת בקמפיין להצלת חיים

כל תרומה - משמעותה עוד ילד שיכול לגדול!
ועוד אמה שבוחרת בחיים!

גולן אזולאי,
שחקן יוצר וזמר



קנו לכם
זכות ליום הדין
והצילו ילד!

לתרומות:

02-5454500



הילד הזה
בזכותך!



אפרת | מאפשרים לבחור חיים!

אגודה למתן יעוץ וסיוע לנשים הרות במצוקה | ע"ר מס' 580009363 |
התרומה מוכרת לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה

נישואות התנ"ך נישואות בחיי

מהשקט ברכה שלת ואזרשת אזינינוק

התורה

ממתינה לילד כבר שנים.
 לבית השם עולה,
 בפני השם שופכת שיחה.
 עלי הכהן מתפלא-מתפעל
 השיכורה?!
 זו תפילה נשית משתפכת,
 בוקעת רקיעים,
 קובעת לדורות כללים חדשים,
 פועלת ישועות.
 זוכה לנביא וצדיק בישראל.
 כמה כוח יש בה,
 בתפילתנו הנשית שאינה פוסקת.
 תפילה היא פתילה,
 מהחומר אור יוצרת,
 בין הגוף לנשמה מחברת,
 חיבור תמידי לבורא שהופך לטבע
 עשרים וארבע שבע.

להביט פנימה

חנה, אם שמואל הנביא, מגיעה אל בית ה'. במקום כזה היינו מצפות לביטול מוחלט של ה"אני" שלה אל מול קדושת המקום. גם עלי הכהן מצפה לכך. והנה הוא רואה משהו אחר. חנה ניצבת בתפילה, שופכת את חלומה. בוכה את נפשה. היא רוצה ילד! היא לא תצא מפה בלי זה. "ויחשבה לשיכורה" - האם השתגעה האישה הזאת? במקום הכי קדוש היא עסוקה בעצמה???

תפילות ראש השנה ויום הכיפורים, ותפילות בכלל, מביאות אותי לאותה שאלה. מנסה לכוון גבוה: "מלוך על העולם כולו בכבודך", מלכות ה', אין עוד מלבדו, מי אני בכלל בכל הסיפור הזה? אופס. מאבדת גובה והנה אני מולי עם רשימת המשאלות הפרטית שלי: "אבינו מלכנו... חיים טובים, פרנסה, כלכלה, רפואה, גאולה". איפה ההמלכה ואיפה אני?? לא! אומרת חנה, ואומרת גם אני. "ויין ושיכר לא שתיתי, ואשפור את נפשי לפני ה'". איני מפחיתה בקדושת המקום, ולא בקדושת הרגע. תפילה לשון **פתילה**. הפתילה שתולה ורוויה בחומר הגשמי, שעוות הנר או השמן, והופכת אותו ללהבה, לאור, לנשמה. התפילה היא המחברת בין הצרכים הגשמיים שלי ומאפשרת לי להפוך אותם כלים לרוחניות. אין זו שכרות של ניתוק וריכוז בעצמי. איני רוויה בצרכים וברצונותי האישיים, אלא ברצונות הנובעים מפנימיות הנפש, מעומק החלק האלוקי שבי, מכוונים גבוה - למילוי רצון ה'. חנה מבקשת בן שחייו יהיו מסורים להשם, "ונתתיו לה' כל ימי חייו". ואני מבקשת בריאות ושפיות, כוחות ופרנסה, כדי לחיות חיים משמעותיים. מבקשת גאולה בו תתגלה מלכותך. בתוך הבקשות שלי - נמצאת ההמלכה.

ראש השנה חולף, עבר גם יום כיפור. פותחת סידור, עומדת לפני המלך. בתפילות היומיום כמו בתפילות ראש השנה מסתתר עומק פנימי. בתוך הרצון הגלוי, בבסיס כל הבקשות. פנימיות הנפש משדרת אל הגוף משאלה טהורה. המשאלה מתורגמת לתדר של צרכים פיזיים, אבל זו הנשמה שכמהה להיות כאן, בגוף בריא וחזק, בשלווה ובמנוחה - כדי למלא את שליחותה בעולם ולהשכין קדושה בגוף ובעולם הגשמי. כל פריט ברשימה מביע רצון סמוי ואמיתי מעומק הנשמה "לעשות לו יתברך דירה בתחתונים".

על חנה הנביאה:

- ◆ הרביעית משבע הנביאות.
- ◆ אשת אלקנה, אימם של שמואל ועוד שני בנים ושתי בנות.
- ◆ ילדה את שמואל בגיל 130.
- ◆ מתפילתה נלמדו הלכות תפילת הלחש.
- ◆ התגוררה ברמתיים צופים, רמה בבנימין, הר אפרים.
- ◆ קבורה בירושלים,
- ◆ בסמיכות לקבר בנה שמואל.
- ◆ מוזכרת בנביאים, בספר שמואל א'.



מתפללת בעקבות חנה

מעמד הסליחות המרכזי במערה המכילה

מיסודו של הראשון לציון הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

יום ראשון | ז' בתשרי 2.10

סיורי סליחות
ביישוב היהודי בחברון
בהזמנה מראש
במדרשת חברון 02-9605215

22:30-23:30

התועדות באולם יצחק
עם הרב **שמואל אליהו**
בליווי כלי נגינה עם הרב אוריאל סעייד

בהשתתפות הרבנים הראשיים לישראל:

הראשון לציון הרה"ג

הרב יצחק יוסף שליט"א

הרב הראשי לישראל

הרה"ג דוד לאו שליט"א

רב העיר צפת

הרה"ג שמואל אליהו שליט"א

הרב הלל הורוביץ

אליהו ליבמן ראש המועצה המקומית קרית ארבע

אמיתי כהן ראש המועצה הדתית

התפילה חוקרן על מסכים גם בגן המערה

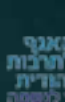
בשעה 23:30

**דרשות התעוררות
מפי הרבנים
ומעמד הסליחות
המרכזי**

מעמד הסליחות המרכזי וערכי ההתעוררות
מוקדשים ע"י שמשון דוד וצביה פריש
לע"נ הוריהם
ר' יעקב משה בן ר' בנימין יוסף ז"ל
פעסל בת ר' שמעון דוד ע"ה
ר' משה בן ר' יעקב ז"ל
הינדא בת ר' צבי ע"ה

האירועים באישור הסעות בתשלום בהרשמה חובה באתר טיקצ'אק ובאבטחת כוחות הביטחון

לפרטים www.hebron.org.il | 02-9965333



אולם יצחק פתוח
עזרת נשים פתוחה

מיצג חוויתי
רב חושי בחברון
לפרטים: 02-9965333





רוח דרומית

אחרי שישים שנה בישיבת כרם ביבנה, בואכה הגעתו לגבורות, עזבו הרב מרדכי גרינברג ורעייתו את ביתם וירדו אל העיר שדרות. בשיחה מיוחדת לקראת השנה החדשה עם 'קרוב אליך' חוזר הרב גרינברג אל היסודות התורניים שלו, השנים בראשות הישיבה ועמידתו בחזית המלחמה הרוחנית – בין עולם התורה לתרבות הכללית, התפנית בעלילה שגרמה לו לעבור לשדרות, כמות השיעורים הגדולה אותם הוא מעביר מידי שבוע בשנה האחרונה ברחבי העיר ואף מחוצה לה – אותם הוא מגדיר 'שירות לאומי' וכמובן מעניק הכוונה כיצד להתכונן לימים הנוראים

בניה זית

תמונות: ברוך גרינברג, מתן סגן

גמרא בכיתה ג'

היסודות התורניים שהרב גרינברג חי ומלמד, התחילו להתגבש אצלו מילדות: "גדלתי בתל אביב הישנה, ולמדתי בבית ספר שנקרא 'סודי התורה'. זה היה מקום שלימדו בו תלמידי חכמים גדולים, ושלא כמו היום, התחלנו ללמוד גמרא כבר בכיתה ג'. למדנו אז פרקי גמרא שלמים בעל פה", נזכר הרב בימי בראשית. "כשקמה המדינה הייתי בכיתה א', ואני זוכר מאז בעיקר את ההפגזות הכבדות. בכל אופן, עיקר תורת לימודי בשנים המאוחרות יותר בישיבת היישוב החדש. הרבנים בישיבה שמו דגש חזק על למדנות ולימוד רציני מאוד, וגם אינטנסיבי וקפדני. הר"מים כולם היו תלמידי חכמים גדולים, שמאוחר יותר כולם נעשו דיינים וראשי ישיבות גדולות. פעם ביקר אצלי בבית המפקח הראשי מטעם משרד החינוך על לימוד התלמוד, והוצאתי לו מהארון מחברת סיכומים על מאה דפי גמרא שלמדנו בשנה ג'. הוא התקשה להאמין לראות את הסיכומים שיש בהם ראשונים ואחרונים, עם 'קצות', 'נתיבות' ורבי עקיבא איגר, לצערי כיום לא כל כך רואים בישיבות תיכוניות דברים כאלה".

מי הם אותם רבנים שלימדו אז בישיבה?

"ראש הישיבה היה הרב קולדצקי, שהיה תלמיד קרוב לר' שמעון שקופ זצ"ל. אחד הר"מים היה הגאון הרב אפרים בורודיאנסקי, שהיה אחר כך ראש ישיבת באר יעקב, והעורך הראשי של האנציקלופדיה התלמודית. הרב קולדצקי היה כל כך קשור לר' שמעון שקופ, עד שאנחנו, התלמידים בישיבה ממש חיינו לאורו. הרב קולדצקי נהג לומר: "כשאני מתלבט בשאלה מסוימת מה לעשות, אני עוצר וחושב – מה ר' שמעון היה אומר?" היו לו עוד מימרות חינוכיות חריפות מאוד. כמה פעמים הוא אמר, שבהתלבטויות שונות, הוא מנסה לחשוב איך הוא היה רואה את המצב אחרי שהוא יהיה בקבר. ככה הוא יחליט איך לנהוג גם עכשיו".

בזוהר הקדוש ישנו ביטוי חריף מאוד, ביחס ליהודי שחושב רק על עצמו בתפילות ראש השנה, "מחדד הרב מרדכי גרינברג את הכנת הלב הדרושה לימים הנוראים: "הוא מדמה אותו לכלבים שנובחים 'הב הב'! 'הב לן בני!' 'הב לן מזוני!' 'הב לן שליחה וכפרה!'. אפילו כשיהודי מבקש שליחה וכפרה על חטאיו, אבל הכל סובב סביב עצמו, הצווחה שלו דומה לצווחה של חיה שלא מבינה כלום ביחס לקשר עם הקב"ה. אנחנו צריכים, באופן כללי, לחנך ולהתחנך על אכפתיות לכלל ישראל! זאת המטרה שלנו".

כשהרב גרינברג, מזקני ראשי הישיבות בציבור הדתי לאומי, מדבר על החיבור לכלל ישראל, הוא לא רק נאה דורש, אלא גם חי את החיבור הזה באופן עמוק, שבא לידי ביטוי בחיי היום יום. באופן מפתיע ומעורר השראה, לאחר שישים שנה (!!) בישיבת כרם ביבנה, כשהוא כבר מתקרב לגבורות, יצא הרב בשנה האחרונה לדרך חדשה של שליחות ומסירות למען עם ישראל. יחד עם רעייתו, הם עזבו את ביתם, וירדו דרומה אל שדרות – לטובת חיזוק הרוח של תושבי המקום, והעצמת קול התורה בעיר המותקפת תדיר בידי אויבי ישראל. לרגל השנה החדשה הבאה עלינו לטובה, פנינו אל הרב בבקשה לספר מעט על מצב הרוח בשדרות, ועל היכולת לשנות ולהתחיל מחדש. כאמור, הנקודה המרכזית שמטעינה את הרב בכוחות להוסיף ולעשות, היא נקודת החיבור השרושי לעם ישראל.

משם הרב כבר המשיך לכרם ביבנה?

"כן, הגעתי אז לכרם ביבנה שהייתה ממש בתחילת דרכה. ראש הישיבה, הרב גולדוויכט זצ"ל, היה תלמידים של שתי דמויות שונות מאוד אחת מהשנייה – הגרי"ז מבריסק והחזון אי"ש. החזון אי"ש הוא זה שייצג לו ללכת לכרם ביבנה. באותם ימים לא היו בציבור שלנו אנשים שהיו מסוגלים לכהן כר"מים וראשי ישיבות. פנו אז לרב גולדוויכט, והחזון אי"ש יעץ לו לקבל את ההצעה. לעומת זאת, הרב מבריסק מאוד כעס עליו, כי הוא התנגד בחריפות לציבור שלנו, ולא רצה שראש הישיבה ילך לעזור בהקמת ישיבה ציונית. ראש הישיבה סבל כל החיים שלו מהמחשבות על כך שהוא הלך בניגוד לדעת הרב מבריסק, וגם נאלץ לנתק איתו את הקשרים. בכל זאת הייתה לנו נחמה בעולם התורה שכל כך התפתח במהלך השנים מהענפים של כרם ביבנה. הוא אמר לי לא פעם: 'נו, בכל זאת עשינו משהו בחיים...'"

"בנוסף לכל רבותי הללו, הייתי קשור מאוד לרב צבי יהודה זצ"ל", מסביר הרב את המקור למנוע האמוני שממשיך ודוחף אותו כיום. "היינו קבוצה של אברכים מכרם ביבנה, שנסעו כל שבוע לבית של הרצי"ה. מראש הישיבה שמענו יותר רעיונות של חסידות – ר' צדוק ושפת אמת. היו לו שיעורים נפלאים במדרש, שהיו כמו שיעור כללי של פלפול והעמדת מערכות גדולות במדרש ואגדה. לעומת זאת, את השקפת העולם של לאומיות יהודית אמיתית, וחיבור לכלל ישראל, קיבלנו מהרב צבי יהודה."

שישים שנות ישיבה

כאמור, עד למעבר של הרב גרינברג למקום תורה חדש, עברו שנים רבות: "המון שנים שאני ב"ה בכרם ביבנה", אומר הרב בחינך. "כבר יותר משישים שנה, שכמעט ולא עזבתי את ד' אמותיה של הישיבה. מתלמיד מן המניין עברתי להיות ר"ם בישיבה, לאחר מכן שימשתי כראש כולל ההלכה, ראש הכולל לדיינות, ובסופו של דבר בראשות הישיבה. אמנם יצאתי באמצע – במשך כשנתיים לימדתי בישיבת מעלה אדומים שהתחילה אז את דרכה. בשלב מסוים קראו לי בחזרה לדגל, לראשות הישיבה בכרם ביבנה."

אז איך קרה בסופו של דבר המעבר הנוכחי לשדרות?

"אפשר לומר שיצאתי לפנסיה באופן רשמי כבר לפני עשר שנים, אבל עד שנמצאו ראשי ישיבה חדשים לכרם ביבנה עברו עוד חמש שנים", מתאר הרב את התפנית בעלילה. "למעשה, כשלוש שנים שאני בפועל כבר לא ראש ישיבה. המעבר לשדרות, התחיל בכלל דרך הגרעין התורני בלוד. אחרי שומר החומות, הם פרסמו מודעות על חיפוש אנשים שיבואו לחזק את המקום, למשך תקופה של שנה. הצעתי לאשתי, שהיית ואנחנו כבר משוחררים מעול הישיבה, שנלך לתרום במקום אחר. היינו שם שבת שלימה, שבה התרוצצנו כל השבת למסור שיעורים, אבל בסופה קיבלנו דווקא פנייה משדרות שם שמעו על הנכונות שלנו לתרום. אמרו לי שיש בשדרות המון עבודה, וכך הגענו נהנה. ראש הישיבה, הרב פנדל, רץ לכל מיני מתוכים כדי למצוא לנו דירה וב"ה הרברים הסתדרו, ואנחנו פה כבר שנה שלימה, זוכים לתת שירות לאומי."

ממש עברתם דירה באופן סופי?

להתחיל, והבטיחו שהם יעזרו לגלגל את העניין קדימה."

אחרי גיוס ראשוני של 50 אלף ש"ח ותכנון ראשוני של אדריכלית מהשורה הראשונה, העירייה הקצתה שטח למבנה, והחלום התחיל לקרום עור וגידים. "הכל קרה בהתחלה די מהר. למרות שלא היה ברור אם בכלל יצא מזה משהו, הייתי באמונה שלימה שבסוף זה יצליח" מספרת שולמית. "הרבה דברים קרו במהלך שמונה השנים הללו, ועברו על הפרויקט מהמורות לא פשוטות. קודם כל, גיוס הכספים שנדרשים לבנייה היקרה. בגלל המיגון העלות זינקה, ובסופו של דבר העלות הכוללת של המקום מגיעה לשבעה וחצי מיליון (!) שקלים. אמנם הושקעו גם כספים כדי שהמקום יהיה ברמה גבוהה אבל עיקר הכסף הלך על המיגון. מעבר לכך, נדרשו אישורים מיוחדים לבנייה של מבנה ממוגן, ובסייעתא דשמיא אנחנו כיום בשלבי סיום ובשאיפה לפתוח אותו, לפחות באופן חלקי, כבר בתחילת השנה הקרובה הבאה עלינו לטובה."

איך עומדים בסכומים כל כך גבוהים? הכל מתרומות של אנשים פרטיים?

"האמת היא, שבסופו של יום, את חלק הארי נתנה העירייה. ראש העיר אלון דויד התמסר להבאת תקציבים – דרך משרד הדתות ומשרדים נוספים ועוד, כך שהחלק שלו במקום גדול מאוד. בסך הכל, החצי השני של הכסף הגיע מגורמים פרטיים. יש עוד צורך בגיוס סכומים אחרונים, כדי שהמקום יהיה באמת ברמה הגבוהה שאנחנו שואפים אליה, ויענה על הציפיות שלנו."

מה כולל המבנה בתוכו בסופו של דבר?

"המבנה עתיד להיקרא בעזרת ה' 'שבעה עולמות – מרחב להתחדשות נשית', והוא בעל שתי קומות. בקומה הראשונה נמצא המקווה עצמו שיהיה פעיל בשעות הערב, ובנוסף יהיו



המקווה בשדרות

שיחה עם שולמית קורצוויל

באנו לגרעין התורני בשדרות לפני כעשרים שנה כדי לעשות טוב לכולנו. ברוך ה', זאת התרומה שלנו לחיים יותר קדושים וטובים לכולם."

לעשות ולפעול טוב למען יהודים אחרים, זאת זכות גדולה. הבנתי שאם אני לא אדאג למקווה הוה, אולי אף אחד לא ידאג לו. בסופו של דבר,

באותה קומה גם כל האפשרויות לשירותי ספא וקוסמטיקה למיניהם בשעות היום. הקומה השנייה מיועדת להיות פעילה בעיקר בשעות היום, לטובת סדנאות לחיבור ולהתחדשות אישית ושמירה על טהרת המשפחה לציבור הנשים. הרעיון הוא לחזק את התודעה של הנשים ביחס למרכזיות של התפקיד שלהן בבית היהודי. הנשים יעברו כאן תהליך של הפנמה, איך החוסן הפנימי שלהן הוא היסוד שמחזיק את הבית, ומתוך כך מקרין על חיי המשפחה, הקהילה ועם ישראל כולו. המבנה הזה, שממוגן באופן פיזי, בא לתת מרחב לפיתוח החוסן הנשי-יהודי. אפשר לומר שזהו מקום לפיתוח כיפת ברזל רוחנית. יהיה בו חיזוק של חוסן, שיקרין כוח לכל הסביבה.



"באופן מעשי, השאיפה היא שיגיעו לכאן קבוצות נשים מכל רחבי הארץ לימי עיון, כמו גם לימי כיף וחוויה. פונקציה נוספת שהקומה העליונה עתידה לשמש, היא מקום לחגיגות של טבילה, שמקובלות מאוד בעדות המזרח. כאן בשדרות יש הרבה משפחות שחוגגות לכולה שטובלת בפעם הראשונה - אירועים עם הפרשת חלה ועוד. כדי לא להפריע לטובלות האחרות, האירועים האלו יתקיימו למעלה, כך שכל אחת תוכל לחגוג לפי טעמה ורצונה."

במבנה גם יוקצה מתחם ייחודי לכלה שתוכל להתארגן בו ביום חתונתה (מסג', איפור, תסרוקת ותמונות עם מלוות כמובן...).

למרות הרושם שעשוי להתקבל, שולמית לא עוסקת לפרנסתה בתחום הטהרה והמקוואות: "ביום יום אני מנהלת מרכז שמלווה אנשים בתהליך הפרישה שלהם לפנסיה", היא מסבירה בחיוך. "בהכשרתי למדתי בכלל מדעי המחשב ומנהל עסקים. הזמן שמוקדש לפרויקט הנפלא הזה הוא ממש משעות הפנאי שלי. פשוט הרגשתי שהטיפול בנושא הזה הוא חשוב מאוד, הוא יהיה טוב לכולם וטוב גם לי. אם אני יכולה

"מצד אחד המצב כאן לא פשוט, ורק לא מזמן היו הרבה הפגזות במבצע הקצר של עלות השחר", אומר הרב. "האמת היא שדווקא ביום שישי שבו התחיל המבצע לא שמעתי חדשות, ולא ידעתי כלום. בערך בחמש, לקראת שבת, הילדים התקשרו ואמרו לי - 'אבא תבואו מהר אלינו לשבת, כי יהיה בלאגן אצלכם'. אמרתי להם שאנחנו לא נברח מפה, ולא נעבור על האיסור של 'לא ימס את לבב אחיו'. אם היינו יוצאים בזמן הלחימה, הייתה יכולה להיות לזה השפעה לא טובה. השבת ותשעה באב היו לא כל כך נעימים, אבל גם לא נורא. מאז שהקב"ה נתן דעת לצבא איך לבנות את כיפת הברזל, אז המצב יותר טוב."

"צריך להבין, שלא כל כך מהר יצליחו לפגוע בעיר הזאת! שדרות מאוד השתנתה בשנים האחרונות יותר ויותר לטובה!", ממשך הרב גרינברג בלהט. "לפני הרבה שנים, כשרק התחילו להתעופף פה קסאמים, באנו לכאן עם

"החידוש הוא יותר מבחינת ענייני השקפה", מסביר הרב. "הם רגילים יותר לדרשנות שעוסקת יותר בעניינים פרטיים. כשפתאום מדברים איתם על כלל ישראל, זה חידוש גדול עבורם. ב"ה שגם מזה יהודים נהנים ומקבלים. אחת מהנשים במדרשה של הפנסיונריות אמרה לי, שכל סעודות השבת שלהם השתנו, כי היא מספרת בבית על מה שהיא שמעה בשיעורים. כך זוכים ורואים גם פירות טובים."

כאשר יענו אותו

לצער הלב, חלק בלתי נפרד מהשגרה בשדרות, הם הטילים שנורים לעבר העיר פעמים רבות מספור. הפחד שחווים היושבים בשאר חלקי הארץ מידי פעם, מכרסם בעיר הדרומית דרך קבע. למרבה הפליאה, הרב גרינברג מתאר את שדרות כעיר מלאה חוסן, שדווקא עולה ופורחת:

"האמת היא שחייפשו דירה מרוהטת, כדי שבאמת לא נצטרך להביא איתנו הכל, והעברנו רק דברים שאנחנו צריכים", מספר הרב. "הדירה כאן מספיקה לצרכים שלנו ביום יום, וגם לטובת אירוח של הילדים. המצב הוא באמת כפי שתיארו לנו בהתחלה - יש הרבה עבודה! בהתחלה העברנו שיעורים בשדרות, ובהמשך הרחבנו את הפעילות לכל הפריפריה - כפר מימון, שוקדה ונתיבות. כאן בשדרות עצמה יש שתי ישיבות הסדר - הישיבה הגדולה והשלוחה שלה - שבשתייהן אני נותן שיעורים. בנוסף, יש כאן שלוש מדרשות לבנות ונשים, וכמה כוללים לבעלי בתים. גם בשבתות ב"ה מאורגנים לי שיעורים ודרשות, כל פעם בבית כנסת אחר. למרות שלא תמיד רגילים לסגנון שלי, הביקוש גבוה, ואנשים באים לשמוע ונהנים."

הכוונה היא שאנשים לא רגילים לסגנון ישיבתי-למדני?



ישיבה יחידה. כיום יש עשרות ישיבות מלאות בתלמידים! ההתפתחות של עולם התורה היא חסרת תקדים, ולכן השאלה לא מתחילה בכלל". מהסיפורים של הרב על אותם ימים מסתבר, שלא רק שכרם ביבנה הייתה ישיבה יחידה, אלא כל המצב של שמירת תורה ומצוות היה נחשב חריג למדי. "שמעתי פעם מהרב נריה זצ"ל, שכשהבחורים מכפר הרא"ה היו נוסעים לשבת הביתה, הם היו יורדים בתחנה מרכזית, ומיד שמים את הכיפה בכיס. הם פשוט היו מתביישים ללכת ברחובות תל אביב עם כיפה. צריך לדעת שבמהלך השנים התרחש שינוי נפלא - לא רק בריבוי הישיבות והבחורים. הגידול הכמותי משנה את כל האווירה בעם ישראל. כיום יש גאות יחידה להיות דתי. בזמננו בצבא כמעט לא ראינו אנשים עם כיפות, ובטח שלא מפקדים, והיום זה מראה נפוץ. הדברים בהחלט משתנים לטובה".

הריבוי הכמותי הזה לא גורם יותר לירידה באיכות? אם בחור בא לתקופה קצרה בישיבה, אולי עדיף שילך למכינה.

"צריך להבין שהשהות של כל בחור בישיבה, היא חשובה הרבה יותר מהאיכות שהוא מצליח לייצר בפועל. הסיבה שבאים עוד ועוד תלמידים לישיבות היא, כי כולם מבינים שהמסלול של הישיבה נותן תרומה מאוד משמעותית לחיי תורה. הרב גולדוויכט, ראש הישיבה אמר פעם שהישיבה היא חלון הראווה של היהדות, ששמים בו דוגמיות, ומהן לומדים על השאר. כך גם בישיבה. כשבחור מתפלל בישיבה זאת תפילה אחרת! אחר כך, כל החיים הוא יוכל לינוק מהעוצמות הרוחניות של התקופה הזאת, ובעזרתן גם להתרומם מעל חיי היום יום. אתן לך דוגמה - פעם הגיעו אלינו לישיבה חברה מהקיבוץ הדתי לתקופה של כחצי שנה. בימי הסליחות, הם לא הסתדרו עם התפילה של הישיבה, כי היו רגילים לגמור הכל תוך בכמה

המצב הוא באמת כפי שתיארו לנו בהתחלה - יש הרבה עבודה! בהתחלה העברנו שיעורים בשדרות, ובהמשך הרחבנו את הפעילות לכל הפריפריה - כפר מימון, שוקדה ונתיבות

ההסדר היחידה. למען האמת, אפילו עוד לא היה שום הסדר עם הצבא. היינו צריכים להצטרף כשותפים לגרעין נח"ל של בני עקיבא. משרד הביטחון אז לא הכיר בנו, ולכן נאלצנו ללכת לפי המסלול של בני עקיבא, שהחברה שם היו הולכים אחרי טירונות לעבודה ביישוב חדש. אנחנו במקביל, חזרנו לישיבה לכמה חודשים עד לאימון המתקדם. אחר כך כמות הבחורים הלכה וגדלה עד שהצבא ביקש שהשירות יעשה ברצף, וכך קם ההסדר. בכל אופן, באותן שנים היינו

כל הישיבה לשבת, כדי לחזק את התושבים. ראינו אז ברחוב וילה גדולה, עם שלט למכירה ב-400 אלף ש"ח בסך הכל. התחושה אז הייתה שהעיר נמצאת במכירת חיסול. אבל היום? "כאשר יענו אותנו, כן ירבה וכן יפרוץ". פשוט לא יאומן איך העיר הזאת נבנית! האמת היא שלא רק פה, אלא גם בנתיבות ובכל המושבים שמסביב. כמעט ואין עזיבה של תושבים מהאזור, ושמעתי מאיש בטחון בכיר, שהערכים משתגעים מזה. חלק משמעותי במלחמה שלהם ממוקד נגד התושבים כדי שיסתלקו מפה. כשהם רואים שהתושבים לא נשברים, ועוד בונים ובאים תושבים חדשים, הם יוצאים מהכלים. הלב ממש מתרחב לראות עיר גדולה שבונים בה פארקים ומתקני משחקים לילדים. הולכים ברחובות, ורואים תושבים שמחים ובכלל לא מסכנים".

מי ינצח?

לעומת המלחמה הפיזית, שתחת רישומה פועל הרב גרינברג בשנה האחרונה, הרי שבתור ראש ישיבה ותיק, הוא עומד בחזית של המלחמה הרוחנית - בין עולם התורה לתרבות הכללית, במשך שנים רבות.

הרב שימש הרבה שנים כראש ישיבה, ומכיר את עולם הישיבות מקרוב. איך הרב רואה את המצב של הישיבות כיום? מצד אחד יש תחושה שהאינטרנט והסמארטפונים מציפים אותנו בתרבות מקולקלת, אבל מצד שני, מדברים על גידול רחב מאוד בעולם הישיבות. שיעורי א' בישיבות הגדולות ממש מלאים עד אפס מקום. אז מה המצב שלנו - אנחנו בעלייה או בירידה?

"למי שחי בדור שלנו, שבצעירותנו ראינו עולם אחר לגמרי, אין שאלה בכלל", אומר הרב בנחוצות, ומסביר בהרחבה "כשהגעתי בתור בחור לכרם ביבנה, לא הייתה שום ישיבה נוספת לציבור שלנו. כרם ביבנה הייתה ישיבת

הרב מכיר דוגמאות כאלה?

”בוודאי! יש כיום הרבה מאוד הורים ששולחים את הילדים לחינוך דתי למרות שהם לא שומרים מצוות בעצמם. הם רואים את הכבוד של ילדים להורים שלהם והם רוצים לחיות כך. הדברים מפורשים בגמרא בסוף מסכת יומא, שם מתואר מהו קידוש ה': ”שיהא קורא ושונה ומשמש ת”ח ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות מה הבריות אומרות עליו אשרי אביו שלמדו תורה אשרי רבו שלמדו תורה אוי להם לבריות שלא למדו תורה. פלוני שלמד תורה ראו כמה נאים דרכיו כמה מתוקנים מעשיו” ובתנא דבי אליהו מוסיף עוד משפט, שאז כל מי שרואה אותו אומר - 'אם זו התוצרת של התורה, גם אני שולח את הבן שלי

של אנשים. חז"ל אומרים בפירוש - עם ישראל הוא לא האומה השבעים ואחת. גוי גדול הוא כזה: "אשר לו אלוקים קרובים אליו כה' אלוקינו בכל קוראנו אליו. ומי גוי גדול אשר לו חוקים ומשפטים צדיקים ככל התורה הזאת". לאברהם אבינו הובטח שיצא ממנו עם שקשור לאלוקים ויש לו תורה מן השמים. השלב הבא הוא: "ונברכו בכך כל משפחות האדמה". רש"י מפרש את פשט הפסוק הזה, שכל הגויים יסתכלו על יהודי ומרוב התפעלות יאמרו: 'ככה אני רוצה שהילדים שלי יהיו'. זאת המטרה של עם ישראל, ולכן החינוך שלנו צריך להיות כזה שהתלמידים יהיו ברמה כזאת שהם מקדשים שם שמים. שכל אחד שיראה אותם ירצה ילדים כמוהם”.

דקות. הם באו לראש הישיבה בבקשה לארגן מניין עצמאי לממהרים. הרב גולדוויכט זצ”ל ענה להם שבישיבה חיים במדרגה הרוחנית הכי גבוהה שיכולה להיות”.

”נכון שלרוב הבחורים, אחרי שהם יוצאים לעבודה ולימודים, וצריכים לפרנס משפחה, יש ירידה במתח הדתי”, ממשיך הרב להסביר. “אבל ראש הישיבה הסביר שהעיקר הוא שתהיה לך נקודת אחיזה. יהודי צריך אפשרות להיזכר איך הוא היה חי בימיו בישיבה. כך הוא יינצל מהידרדרות יתירה”.

”בהקשר הזה, חסידים מספרים על גביר גדול שכאשר הוא היה נוסע ליריד, הוא היה לובש

בגדים מודרניים, אבל כשהוא היה בא לרבי שלו לפני החגים, הוא היה מתלבש כמו חסיד. פעם אחת הוא החליט שלא לעשות שקר בנפשו, ובא לרבי לבוש בבגדים מודרניים. כשהרבי שאל אותו מה קרה, הוא ענה שנמאס לו להיות צבוע. הוא רוצה להיות אמיתי. הרבי אמר לו: 'אבל אתה האמיתי זה מי שבא אלי לבוש כחסיד!' לכן חשוב מאד שבחורים יעברו מסלול של חמש שנים לפחות בישיבה, כי כך מקבלים זהות תורנית. גם אם מדובר בבחור שלא חושב להיות תלמיד חכם, ואולי אפילו סתם בא לישיבה בעקבות החברים, הרי שחודרים בו הרבה מוטיבים של תורה, והוא לא יכול לשכוח אותם”.

”אולי אפשר לחשוב שהבחירה ללכת לישיבה נעשתה משהו המוני כזה ולא אמיתי - אבל זאת מחשבה לא נכונה. הערך של שנות הישיבה הוא גדול מאוד. עצם ההימצאות כמה שנים בישיבה, מחדירה לאדם אמיתות של תורה. בסופו של דבר, גם אם הוא אחר כך יורד ממדרגתו, נשאר בו בכל זאת ריח של תורה, והחיים שלו הם במדרגה אחרת לגמרי”.

אם מסתכלים על הדור בכללותו - אז מי הולך לנצח, התורה או הרחוב?

”תראה, אנחנו לא יודעים להתנבא כמה זמן זה יקח, אבל אנחנו יודעים שבסופו של דבר התורה תנצח. אפשר לראות היום בכל מקום, שלמרות כל הקלקולים של התרבות, הרבה אנשים הולכים ומתקרבים לאמת של התורה”.

”אם תשאל איך מקרבים את הניצחון, אז הרי שעיקר החינוך הוא העמקה בתורה שמאירה את כל האישיות. הקב”ה מבטיח לאברהם אבינו שיהיה לו גוי גדול. אין הכוונה להרבה מליניונים



אימון בית מדרש בחבורה איכותית



מפגש עם רמ"מ מתקוממות מאוונים



בלק פגאב נאמר מסכת בגא ביתא

ללמוד בבית המדרש ולקבל תואר שני

התוכנית בהובלת הרב ד"ר נעם סמט וד"ר גלעד לנדאו

ימי שלישי אחה"צ בקמפוס היכל שלמה

שנת לימודים אחת בקמפוס, בין השעות 15:30 - 21:30

מלגות שכ"ל לזכאים

הרצוג. לדעת. לחונך.

לפרטים: 074-7214487 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il



יכול לחיות לעצמו, אלא רק כחלק מהאומה".
 "לר' שמעון שקופ, יש הקדמה מאוד מעניינת לספר שלו - שערי יושר. הספר הוא מאוד למדני, אבל מעניין שבהקדמה הוא מדבר על נושא אמוני מובהק. שם הוא אומר שתכלית המגמה של החיים היא להיות מחובר עם הכלל. ר' שמעון עצמו, כשהגיע לגיל שמונים (!) פתח ישיבה חדשה. כשכולם מסביב שאלו אותו למה שלא ישב ללמוד לעצמו בגיל כזה, הוא ענה על פי הסיפור בגמרא, שהיו כהנים שידעו את הסודות של לחם הפנים והקטורת ולא גילו לאף אחד. אמנם לימדו עליהם זכות שהם לא רצו שהדברים הללו יפלו בידיים זרות, אבל בכל זאת זוכרים אותם לנא. הם הסתגרו בתוך עצמם ולא פעלו בשביל הכלל. ר' שמעון אמר: "ה' חנן אותי בתכונות של מחנך ומעמיד תלמידים - אז שאני אשמור את היכולות האלו לעצמי?".

"סיפור דומה יש גם על הרבי מחב"ד", מוסיף הרב גרינברג דוגמא. "כשהוא הגיע לגבורות, אחד הגבאים שלו הציע לצמצם את הפעילות, ואת זמן קבלת הקהל... הרבי ענה לו שאדרבה, מעכשיו צריך להוסיף עוד יותר! צריך לחיות בשביל הכלל!".

הרב למעשה מסביר למה הגעתם לשדרות? "כן נכון, הדברים הללו מאוד השפיעו עלי. חשבתי על כך, שלמרות הפנסייה והעבודה שאני כמעט בן שמונים, לא ייתכן שאפסיק לפעול למען עם ישראל. אדרבה, כל עוד אפשר אז מוסיפים. באמת יש לי תחושה שכיום אני נותן יותר שיעורים ממה שנתתי בישיבה".

"המעלה של החיבור לכלל ישראל וההשקעה למענו, עולה על הכל. מספרים על אחד מאדמו"רי צ'רנוביל, שבערב יום הכיפורים לא הספיק לטבול במקווה, בגלל שעסק בקבלת הקהל. קהל רב הצטופף סביב הבית, כשכפי

השהות של כל בחור בישיבה, היא חשובה הרבה יותר מהאיכות שהוא מצליח לייצר בפועל. הסיבה שבאים עוד ועוד תלמידים לישיבות היא, כי כולם מבינים שהמסלול של הישיבה נותן תרומה מאוד משמעותית לחיי תורה

גדולה בין הרבנים - מה לכתוב בסעיף הלאום, יהודים או הונגרים. זאת הייתה מלחמה גדולה. היה שם רב בשם הרב גלזנר, שהיה אחד מגדולי הרבנים בהונגריה. הוא אמר שיהודי שמתכחש, וכותב לאום 'הונגרי', עובר על איסור שהוא באופן עקרוני בגדר ייהרג ואל יעבור. יהודי לא

ללמוד תורה'. לצער הלב יש גם את הצד ההפוך - אדם שלומד תורה, אבל מרמה בעבודה ובעסקים וכדומה, הוא גורם להתרחקות חלילה".

"אתן לך עוד דוגמה. לפני כמה זמן ראיתי ציטוט של יהורם גאון שדיבר על כך שהוא היה בחתונה של 'סרוגים'. הוא ממש השתפך ואמר כמה הוא לא אוהב להיות בחתונות בדרך כלל. הרעש וההתנהגות של האנשים דוחים אותו. לעומת זאת באותה חתונה, הוא היה מוקסם מההתנהגות של האנשים, ולא רצה ללכת. הוא ראה את הריקודים והנעימות בין האנשים ונשבה בקסמם. אני לא כל כך יודע איך המנהג במקומות שהוא מכיר, אבל הוא גם התפעל מזה שהכלה לא החליפה שמלה באמצע החתונה. בכל אופן, הדרך ארץ כלפי הרב, וההקשבה של כולם לנעשה בחופה הרשימו אותו מאוד. זאת דוגמה לקידוש ה' שאליו צריך לשאוף בחינוך שלנו".

יודע כל פעול

בכיוון קצת אחר - האם הרב יכול לתת הכוונה כיצד להתכונן לימים הנוראים?

"אני חושב שההכנה הטובה ביותר, קשורה מאוד למה שדיברנו עד עכשיו, מקשר הרב בין החוליות של השיחה. "החינוך לתורה צריך להיות רחב יותר מאשר המובן האישי והפרטי. ממילא, כשניגשים ליום הדין, צריכים לחשוב על כלל ישראל, ועל כל העולם כולו. שידע כל פעול כי אתה פעלתו". הרמב"ם אומר, שהפורש מדרכי ציבור, דהיינו שלמרות שהוא צדיק ומדקדק על ההלכה, אבל לא מצטער בצערם של ישראל, ולא מרגיש חלק מהם - אין לו חלק לעולם הבא. הייתה פעם תנועה כזאת של גרמנים בני דת משה. כשהיה פעם מפקד אוכלוסין בהונגריה למשל, הייתה מחלוקת

אותיות וילדים

במבצע מיוחד לשנה החדשה!

הצטרפו עכשיו למגזין
וקבלו את הספר החדש
'איזהו גיבור' של נתנאל
ובת-אל אפשטיין
במתנה!



לפניך החגים - חודש ראשון כ-5 ש"ז בלבד!

* המתנה בתחייבות לשנה

הצטרפו עכשיו << חייגו 8980* או חפשו בגוגל 'מגזין אותיות וילדים'



החינוך שלנו צריך להיות כזה שהתלמידים יהיו ברמה כזאת שהם מקדשים שם שמים שכל אחד שיראה אותם ירצה ילדים כמוהם

לראש השנה, ובה הוא משייך את דברי האישה השונמית לאלישע: "בתוך עמי אנוכי יושבת", לתפילות של ראש השנה. שם אלישע שואל אותה: "היש לדבר לך אל המלך או אל שר הצבא?", והיא עונה שאין לה מה לבקש אצל ראשי השלטון, שכן היא אחת מתוך שאר העם. הרב פישר זצ"ל אמר פעם, שהיו כאלה שפירשו בטעות, שהזוהר בא לומר שאדם צריך להיזהר לא להתבלט בראש השנה, כדי שמידת הדין לא תחפש אותו יותר מדי. באמת היו תלמידי חכמים כאלה שלא רצו לשבת בימים נוראים במזרח, ולא לקבל עליה לתורה כדי שלא יקראו את השם שלהם. ברור שכוונת הזוהר היא אחרת לגמרי. אפשר להתחמק מרכונו של עולם? גם אם הם היו מתחבאים מתחת לספסלים זה לא ממש היה עוזר... הכוונה של הזוהר היא, שאדם מקבל על עצמו להתחבר עם כלל ישראל. הוא לא מבקש רק עצמו אלא על כלל ישראל. החיבור הזה הוא ההצלה האמיתית מאימת הדין".

נשמח לשמוע מה הרב מאחל לעם ישראל לקראת השנה החדשה.

"הברכה הגדולה היא, שנזכה לקדש שם שמים, ונזכה להאיר לכלל ישראל, ומתוך כך גם לגויים. שתתקיים בנו הברכה לאברהם אבינו: "ונברכו בך כל משפחות האדמה". שנזכה לכוחות גדולים, להצליח להוציא לאור עולם את הפוטנציאל שלנו כעם הנבחר. בנוסף, אני רוצה לשלוח ברכה מיוחדת לתושבי שדרות היקרים: שהקב"ה יפרוס עליכם ועל כל הערים אשר סביבותיכם, סוכת רחמים וחיים ושלוש. שיקריים בכס - "כן ירבה וכן יפרוץ", כמו שכבר ברוך ה' רואים כיום, וכל מקומות מושבותיכם יפרו וירבו, ומתוך כך: "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך". שנה טובה ומתוקה! ■

מכל קשר אישי ומשפחתי, והופכים להיות חיילים של הקב"ה ושל כלל ישראל. הרב רונצקי זצ"ל סיפר לי פעם, שהוא השתתף בשיבת מטכ"ל, והקריא שם את דברי הרמב"ם הללו. הוא אמר שנהייתה שם מהומת אלוקים! הם לא היו מסוגלים להבין את ההתמסרות הזאת. הקב"ה מצפה מאתנו להתמסר לטובת הכלל, ולהאיר את העולם".

אם נחזור להקשר של ראש השנה הקרב ובא, איך הרעיונות הללו באים לידי ביטוי בתפילות של החג? במה צריכה להתמקד כוונת הלב?

"פשוט לשים לב, שבעצם כל התפילות שבמחזור הם כאלה - 'מלך על כל העולם כולו בכבודך', 'שמחה לארצך וששון לעירך', ועוד ועוד. בזוהר הקדוש ישנה דרשה נוספת

כולם בקשות לברכה - כל אחד במצטרך לו. כשהשמש כבר הייתה קרובה לשקוע, ראה הרבי שהוא כבר לא יספיק לטבול במקווה. הוא יצא לפתע מפתח הבית, נכנס לתוך הקהל הרב של היהודים, וכופף את קומתו שלוש פעמים כדרך שעושים בשעת הטבילה. תוך כדי, הוא קרא ואמר "מקווה ישראל ה'". הוא טבל בתוך כלל ישראל, וזו הטבילה הכי טובה".

"בעצם יש גם חילונים שמבינים היטב את העניין הזה. הרמטכ"ל לשעבר, בוגי יעלון, סיפר על כך שהוא פתאום שם לב לכך, שחלק גדול מהמפקדים הבכירים ביותר בצבא, הם ילידי קריית חיים. כשהוא חשב מה מיוחד בקריית חיים, הוא הגיע למסקנה ששם החינוך היה ברור - האדם לא חי לעצמו! הוא הביא שם דוגמה מעצמו. אמא שלו ציפתה שהוא יהיה רופא או מהנדס. בכל זאת, בסוף השירות הסדיר שלו, כשהוא כבר היה רשום לאוניברסיטה, ביקשו ממנו לחזור לצבא, והוא הסכים. הוא הלך בחיל ורעדה לספר לאמא שלו, אבל היא בכלל לא התרגשה מביטול התכניות שלה. היא אמרה לו חד משמעית: "אם צריכים אותך - תלך!".

"מעניין שהוא מספר שם, איך הוא בא פעם לבקרום ביום של גיוס, ושאל את המתגייסים הטריים של הצנחנים למה הם התנדבו דווקא לצנחנים. אחד החבר'ה ענה לו, שהוא התנדב בגלל שהחברה שלו חושבת שהכומתה האדומה הולמת אותו. בוגי מספר שהוא כמעט התעלף... הפרטיות המנותקת ממש בעייתית".

"הראייה זצ"ל כותב, שאצל הגויים היה מקובל להביא קרוב לשדה הקרב את המשפחה והילדים. הם רצו לחזק את הלוחמים שלא יכנעו בשום אופן, כי אז המשפחות שלהם יהיו בסכנה. לעומת זאת בעם ישראל החשיבה הפוכה. ידוע מה שכותב הרמב"ם שבשעת מלחמה מתנתקים



הרב מנחם בורשטיין | ראש מכון פוע"ה

מי צריך להיות כפוף ולשמוע?

אחד מהפוסקים אותו אהבתי לשאול שאלות היה הרב יוסף קאפח זצ"ל. פעם דנתי עמו ביחס לענייני שופר. כידוע, השופר בצורתו הטבעית, אינו נראה כמו שאנו קונים אותו בחנויות. בטבע, השופר כפוף בשליש הראשון (המחובר לראש) ובשני השלישים האחרונים הוא ממשוך ישר ומתעגל מעט. בעלי המלאכה, בעזרת חום, מיישרים את החלק הראשון, ומעגלים מעט את צדו השני. כך גם קל להם יותר לנקות את השופר מבפנים.

הרב קאפח טען שיש לשמור את הכפיפות הטבעית, והשינויים בצורה ובקדיחה של בעלי המלאכה משנים את הקול הטבעי של השופר. שאמנם "כל הקולות כשרים בשופר" (ר"ה כ"ז, שו"ע או"ח תקפ"ו, ו'), אך יש להעדיף את הקול הטבעי. דבריו משתלבים יפה עם מחקר ששלח לי, בזמנו, ידידנו היקר ד"ר משה רענן. המחקר מראה שהבנה טובה של מבנה הקרניים עשויה לתרום להארת פסוקי התורה ומקורות חז"ל הקשורים לעשיית השופר ולסימני החיות הטהורות.

"השופר מהווה בעצם כל תוכנו ומהותו של ראש השנה... הוא המצווה של התורה המיוחדת לחג זה, ולא עוד אלא שכל עיקרו של החג מתייחס בתורה על השופר ועל שמו הוא נקרא, זה שמו זה זכרו של החג... השעה של תקיעת שופר היא הנקודה המרכזית, תל התלפיות של רחשי הלב וארשת הנפש" (הרב ש"י זווין זצ"ל). הלכות שונות בשופר יכולות ללמד אותנו הנהגות חשובות במיוחד בימי דין אלו.

עלינו לשכלל את עולמו של הקב"ה, אך לכל דבר יש כללים. ציפוי, צביעה וייפוי השופר - יש בהם אולי עניין של הידור מצווה, אך מאידך ישנם דברים העלולים לפסולו, כגון: 1. תוספת שמאריכה את השופר, 2. תוספת שחוצצת בין פיו של התוקע ובין השופר, 3. תוספת שמשנה את השופר.

מטרתו של השופר היא לעורר אותנו. השופר קורא לנו לשפר את מעשינו. מכאן ניתן ללמוד, למשל, שכאשר אנו מעירים לזולת ביחס לשיפור מסוים במעשיו, יש להזהר שלא להוסיף ולהאריך בהערות. האמירה צריכה להיות טבעית ללא תוספות מיותרות ומניעים חיצוניים העלולים לקלקל.

מותר לייפות את השופר בצד החיצוני, אך במקום הנחת הפה אסור שתהיה שום חציצה. כן הדבר גם בציפוי הפנימי של השופר שאסור לצפותו אפילו בזהב. מותר ואף רצוי ליפות את הערותינו, אך הדברים צריכים להיות אמיתיים, כפי שהמגע עם השופר צריך להיות בלי חציצה. במיוחד יש להקפיד שהצד הפנימי שלנו - כמו של השופר - לא יהיה בו 'ציפוי' כלשהו ושינוי מהאונטיות של נפשנו הישרה.

דבר חשוב נוסף - לאחר שלמדנו מפי מו"ר הרב מרדכי אליהו זצ"ל את הכוונות השונות הראויות לבעל התוקע, שאלתי את הרב מהן הכוונות שעל השומעים את השופר לכוון. להפתעתי, ענה לי הרב בפשטות: "כולם צריכים לכוון לשמוע טוב את התקיעות". כאשר ידד וקרוב האוהב אותך מעיר לך משהו, אחרי שכנראה התכוונ בכל הכוונות וחשב על כל הדברים המשתמעים - אולי כדאי לך פשוט לשמוע...

במסגרת עבודתנו במכון פוע"ה, אנו משתדלים מאד שתשרור אוירה טובה ונעימה בין העובדים במכון, וכן בין הרבנים לקהל שפונה, כדי שמעבר לעזרה המעשית - קודם כל תהיה עזרה של הקשבה, נשיאה בעול, ומתן תחושה של 'עמו אנוכי בצרה'. שנוכה כולנו לקראת השנה החדשה הבעל"ט לשכלל ולשפר את מעשינו ואת יחסינו עם הסובבים אותנו, והקב"ה ייתן לנו שנה טובה ומתוקה.



מקשיבים באהבה לפעילות הדור הבא להיות מדרין חתנים

קורס הכשרה ג'ט"ז

כשהלכה ומקצועיות נפגשים.

- הרב רן כלילי • ד"ר נתן סטולוביץ'
- הרב דודי פוטש • ד"ר מולי גרוסמן
- ד"ר אריה אשד • יניב דגן • משה שרון
- הרב אלון חזני • אלעד חמיאל
- הרב ברוך הרניק

הדרכה הלכתית: הרב זכריה בן שלמה שליט"א, הרב אמיר ממן שליט"א

תעודה מוכרת על ידי הרבנות הראשית לישראל

<p>17 מפגשים 20:00-22:30</p>	<p>קורס משולב פרונטלי, ZOOM ודיגיטלי</p>
<p>2,600 ש"ח (עוד 10 תשלומים) ניתן לשלם מבספי מענש</p>	<p>המפגשים הפיזיים יתקיימו בקרית גת בימי שני</p>



אֵת פְּנֵיךָ ה' אֲמַקֵּשׁ

האלול שמדברים עליו והאלול המאולץ שלנו
⊛ בעבודת ה' אי אפשר לעשות 'העתק
הדבק' ⊛ אמנם המלך בשדה, אבל הוא
מחכה שנגיע אליו ⊛ אדם מוכן לזוטר על כל
תאוה שבעולם, שלא יתמעט כבודו ⊛ באלול
ה' מעיר את תשומת לבנו לכוח שקיים בנו
⊛ בהתוועדות תוססת במיוחד לקראת ראש
השנה, צוללים **אורי צוקר** משיבת לב חדש
- שילה, **והרב בועז צחור** ראש כולל ינון
שמו - קרית ארבע, אל עומק חודש הרחמים
והסליחות ומתכוננים יחד ליום הדין

אורי: כבר איזו תקופה יש לי תחושה שהעולם ממש סוגר עליי מכל הכיוונים. זה שיש גשמיות וצריך לדאוג לזה - זה בסדר, אבל כשהיא מתחילה להפריע לעבודת ה' זה כבר מתחיל להציק. אתה לומד בליקוטי מוהר"ן ש"אפילו בהסתרה שבתוך ההסתרה", אז אתה אומר, בסדר, אני יודע שיש הסתרה שבתוך הסתרה. ופתאום אתה מגלה ש' נחמך היה רציני כשהוא כתב את זה, ושבתאמת יש הסתרה בתוך הסתרה, ולמצוא שם את השי"ת זה נורא קשה. יש לך כסף, אין לך כסף, אבל למה זה מפריע ללמוד, להתפלל? איפה השי"ת בכל הסיפור הזה?

שלהי אלול עכשיו, וכבר עוד מעט ראש השנה, את המאמרים אני מכיר ויודע להגיד לעצמי הכל, רק דבר אחד חסר לי: "והשבות אל לבבך". ולכן אני יושב איתך, למצוא אותו כאן יחד. לחיים, לחיים.



"יופי, אבל מה עושים עם זה?"

הרב בועז: חשבתי לעצמי השנה שגם במקומות שצועקים "אלול", יש את האלול שמדברים עליו, ויש את האלול המאולץ שלנו. האלול של אבותינו באמת היה כזה, רק אנחנו בעולם אחר, ואפשר לתלות את זה בכל מיני דברים. הרבי הריי"צ אומר את זה ב'ליקוטי דיבורים': לכם היה על מי להסתכל, אבל הילדים שלכם - על מי הם יסתכלו? זו שאלה אמיתית. ואנחנו עוד אחרי ה'ליקוטי דיבורים'.

ממילא גם מה שאנחנו עושים, אנחנו עושים "העתק הדבק" ממה שכתוב בספר. רק ש"העתק הדבק" באופן כללי זה טוב לפרסומת, בעבודת ה' אי אפשר להעתיק ולהדביק.

ישבתי פעם עם מאמן אחד, קאוצ'ר. שאלתי אותו: "אתה הרי מלמד אנשים את העקרונות, את השיטות, אתה לא חושש שיום אחד לא תהיה לך עבודה?" הוא ענה לי: "אני לא חושש, כי מי שאני, אף אחד לא יכול להיות".

אורי: אמר לי פעם חסיד וזן שהם תמיד הרגישו שלמשפיעים שלהם יש איזו אש פנימית שעליה הם אף

פעם לא מדברים, ודוקא האש הזו הכי תפסה אותם. והבעיה היא, שלי אין את האש הזו להעביר לתלמידים שלי. אמנם אני משחזר תכנים ששמעתי מרבותי, אבל על האש שלהם אני לא יודע לחזור.

הרב בועז: זו בדיוק הנקודה, זו העבודה. כשאני יושב ולומד מאמר של אלול יש לפני שתי עבודות. יש את העבודה להביך את המאמר, הרקע, התוכן וכו'. ואחר כך יש עבודה נוספת, לשאול: איך המאמר אצלך? איך אתה מיישם אותו?

לפני החתונה שלי רצייתי לחזור על מאמר, אז למדתי איזה מאמר לחתונה בעל פה. הרב שטיינולץ היה מסדר הקידושין, הוא איחר בכשעה, וחיכינו לו עם ההתוועדות. כשהרב הגיע הוא אמר שכבר מאוחר בשביל להתחיל להתוועד, אבל הרי אי אפשר בלי התוועדות בכלל, אז הוא אמר לי להגיד משהו. טוב, התחלתי לחזור את המאמר ואחרי כמה שורות הרב עצר אותי ואמר "נו, נו, בסדר, יופי, אבל מה עושים עם זה?" והלכנו לחופה.

כשלומדים מאמר לאלול או ראש השנה אי אפשר לעשות העתק הדבק, אין כאן הוראות תפעול. כן יש כאן ראשי פרקים, שים לב על מה צריך לחשוב. ועכשיו כל אחד לוקח את זה למקום שלו, לפי עניינו. כשלומדים 'ספר החינוך', יש שם איזה חרוז קבוע, 'ינוהג בכל מקום, בכל זמן, לזכרים ונקבות'. ובעצם זה אומר שהדברים שייכים גם אליך.

אמרתי השנה לתלמידים בכלל "השנה אנחנו נלמד את המאמר על המלך בשדה". שאלו אותי "אבל כל שנה אנחנו לומדים אותו?" אמרתי "לא, השנה אנחנו נלמד על המלך בשדה", שיהיו כאן פנים חדשות, שזה יהיה שייך אלינו.

אורי: השנה היה לי אלול מבוולגן, התחלת שנה בישיבה עם המון עיסוקים, והטורים בקרוב אליך היו הזדמנות להתכונן קצת לאלול ולראש השנה. ובאמת הטורים האחרונים עסקו בתורה ו', רק הייתה בעיה אחת, כתבתי את זה לאחרים ולא לעצמי. והיו כמה מקרים, מהם מובהקים יותר ומהם מובהקים פחות, של 'שמע בזיונו ידום וישתוק' ולא שתקתי. ואחר כך אמרתי לעצמי: "גלגלו לך עד פתח הבית את העבודה של אלול, ובמקום לשתוק לא שתקת! אז

ישבתי פעם עם מאמן אחד, קאוצ'ר. שאלתי אותו: "אתה הרי מלמד אנשים את העקרונות, את השיטות, אתה לא חושש שיום אחד לא תהיה לך עבודה?" הוא ענה לי: "אני לא חושש, כי מי שאני, אף אחד לא יכול להיות".

מה עשית בזה?"

אבל בוא נלך רגע צעד אחורה. יש לי הרגשה שמאחורי כל הדברים יש משהו בסיסי שחסר, לעמוד פנים אל פנים עם השי"ת, וזה נשכח איפשהו. אולי אני אנסה להסביר את עצמי טוב יותר: קשה לי לדבר עם השי"ת כי אני לא יודע מול מי אני עומד. פעם הוא מלך רחום וחנון, פעם אבא, פעם "המלך המשפט". אותך למשל ראיתי בכל מיני מצבים בחיים. אבל אני יודע שבכל פעם שאני רואה אותך, זה אתה. ועם השי"ת, אני אומר: "אני מכיר אותך מכל מיני זוויות, אבל אותך אני לא מכיר". התבודדות זו הרי הזדמנות להיפגש איתו, אבל פתאום גיליתי שאני נפגש בקליפה חיצונית.

העבודה של אלול, שמכינה אותנו לראש השנה, שעולה מתורה ו' היא עבודה של התקלפות. המלך אמנם יוצא לשדה אבל דבר אחד הוא לא עושה, הוא לא מגיע אליך לאוהל אומר 'בוקר טוב' ויושב איתך לכוס קפה. הוא מחכה שאתה תגיע אליו, וזו תורה ו' - תפרק את הקליפות אצלך ואז תגלה גם אותי. זה לא שלא פגשתי אותו אף פעם, פגשתי אותך, אבל בכל זאת אני עומד מחוץ לאוהל ואת המלך עצמו אני לא פוגש.

הרב בועז: הקו הזה של 'ידעתך', הוא באמת לא בר השגה. אבל יש ידיעה מוחשית ברמה אחרת, שהיא לא רמה של מפגש איתו, אלא כמו שכתוב במעשה מאבדת בת מלך: "אני יודע שישנו בוודאי". ואני חושב שזה הסיפור של אלול, הפגישה עם הוודאות האלוקית ולא דווקא הפגישה עם העצם. המקום הזה, הוודאות הזאת. העצמיות של המלך היא בארמון, כשהמלך נמצא בשדה, הוא מופיע עם לבוש.

אורי: אז בראש השנה כשהמלך בארמון אנחנו צריכים לפגוש את המלך, אבל גם זה לא תמיד קורה.

הרב בועז: גם ראש השנה זה לא פגישה, אלא ודאות כזו שהופכת אותי לחייל, ודאות מתמסרת.

אורי: אז מתי אני רואה אותו?

הרב בועז: זו ה'ראיה' של חודש אלול, המפגש עם הוודאות.

אורי: אם ככה, גם תפילת נעילה היא ודאות ולא מפגש.

הרב בועז: אני מגלה אותו בכל מקום ואני מגיע למפגש. לפי מה שחז"ל אמרו, המפגש הוא בסוכות, עד שבשמחת תורה



המפגש הוא ברמה הרבה יותר גבוהה.

אורי: בעצם מה שאתה מתאר זה מעבר מוודאות אחת לוודאות עמוקה יותר, עד המפגש, רק שבפועל זה לא קורה.

הרב בועז: אבל אני רוצה.



למה מסביב, נלך ישר

אורי: אתה לומד מאמר, מתכונן. קח לדוגמא את מאמר "תקעו בחודש" בליקוטי תורה, יש שם מושג כמו "צעקה מפנימיות הלב", אבל בפועל כשאתה שומע את תקיעת השופר אתה לא שם.

הרב בועז: כדי שאני אוכל להגיע לאיזשהו מפגש אני צריך להגדיר לעצמי למה אני מצפה, ואם אני לא יודע להגדיר את זה בוודאי שאני לא אגיע! ולכן רבים מתייאשים, כי לא יודעים למה לצפות. זו אחת הבעיות שאדמו"ר הזקן פתר בתניא, הוא סיפר לנו שעובד ה' הוא לא אחד שהגיע, אלא אחד שעובד. כשהוא אומר את המילים הללו, הוא שחרר את המתח הזה של ההנחה שעובד ה' הוא אחד שהגיע.

אפשר להלביש את זה על תורה ו', לא חייבים, אבל לצורך העניין. מה העניין להיות "בקי ברצוא בקי בשוב", למה לא פשוט להגיד שצריך רצוא ושוב? אם תשאל אותי שאלה ממסכת שאני 'בקי' בה, אני אדע לשלוף לך את הנתונים הנכונים. אם אני בקי ברצוא ובקי בשוב אני יודע מתי משתמשים ברצוא ומתי משתמשים בשוב. אחרת זו נשאת הגדרה נטולת שימוש.

הרב שטיינזלץ כותב ב'חיי שנה' שאדם שאף פעם לא חושב לערוך מעקב בחשבון עו"ש, מן הסתם הוא במינוס. אלול קורא לנו להתעורר להתחיל לעשות מאזן.

אורי: בתורה ו' ובמאמר "אני לדודי" משמע, שאלול הוא לא זמן לחשבון פרטי, אלא זמן לבחון את הנחת המוצא שלי, הרי היה משהו שגרם לעבירות שלי לקרות. ר' נחמן כותב שעיקר התשובה היא שישמע בזיונו ידום וישתוק, אבל הרי זה לא אחד משלבי התשובה.



**קשה לי
לדבר עם
השי"ת כי
אני לא יודע
מול מי אני
עומד. פעם
הוא מלך,
רחום וחנון,
פעם אבא,
פעם "המלך
המשפט".
אותך למשל
ראיתי בכל
מיני מצבים
בחיים**

השנה חשבתי לעצמי שזה התיקון של הנחות המוצא שהובילו לחטא, רק ככה מגיעים לכך ש"יעיד עליי יודע תעלומות" שהוא לא יחטא. ואז מה, מה הודאות? אם אני אשיל את כל הקליפות, מה אני אגלה בסוף?

הרב בועז: זו התורה על הנקודות הטובות, אני אגלה בסוף שבפנים יש שם נקודה אלוקית ואלו הפנים השוחקות של ה'. עכשיו מתברר שבעצם הכל היה טוב. כל הזמן הרגשתי שאני רחוק ופתאום אני רואה שגם שם נמצא איתי ה' יתברך. ה' אומר לי: "זה אני לקחתי אותך את כל הדרך הזו כדי להפגש איתך, אבל למה מסביב? בוא נעשה את זה ישר, ניפגש בארמון כמו שצריך". זה הסוד של הפנים השוחקות של המלך.

אורי: זה באמת נורא מפחיד, הרי הכבוד זה הדבר שהכי ודאי אצל האדם. אדם מוכן לוותר על כל תאוה שבעולם, שלא יתמעט כבודו. ולכן אני לא מוכן לשתוק כשמבזים אותי, כי אני חושש שאז אני לא אשאר שום דבר. וזו הסיבה שאנחנו לא רוצים לעשות חשבון נפש, כי אם אני אסיים עם מאזן שליילי, אז מה נשאר ממני? חשבתי שאני מגיע לראש השנה עם פנים יפות, רענן, מסופר, ופתאום מתגלה שאני מגיע מאוד לא יפה! אז אולי לא כדאי לבדוק מה המצב, לסמוך על זה שהכרטיס אשראי עדיין עובר, עד שהוא נחסם. לפי מה שאתה אומר, חודש אלול לא ואומר: "אתה אמנם מגיע עם מאזן שליילי אבל זה לא מי שאתה".

הרב בועז: יותר מזה, ה' יתברך אומר לך: "מי אתה חושב שהביא אותך לשם? ניסיתי לעורר אותך מכאן ומשם וזה לא הולך, אז 'מסייעין אותו'".

אורי: כאילו השה שהלך לאיבוד, שהרועה אומר: "הלכת כל כך לאיבוד אז אני אדחוף אותך עוד קצת פנימה, ואז בסוף ניפגש".

הרב בועז: בדיוק. זה "מסייעין אותו". וכשאני מבין שהכל מתהפך לטובה זה חיוך עצום! אני פתאום מבין איך ה' איתי כאן וה' איתי שם! ממש בקי בשוב. ה' אומר לי: "חשבת שלא ניפגש? אז הנה, אני כאן, חיכיתי, עכשיו בא נלך ביחד!" בקי ברצוא זה כשאני מרוצה מעצמי מדי אז המלך אומר לך מראש שעפת על עצמך יותר מדי. ויום אחד כשזה ייגמר או יישבר, תזכור שאין לך ממה להישבר, מישהו פתח לך. בעצם מראים לנו כמה כוחנו גדול, מראים

לנו לאן אנחנו יכולים להגיע, ועכשיו צריך להתחיל ללכת.

אורי: זו לא פגישה כמו שאני נפגש איתך, אלא זו הורדאות ש'אני' זה לא הקליפות שלי. אלול לא מכפר כמו יום כיפור, אבל הוא מספר שלמרות שאני לא מרגיש 'חלק אלוקה ממעל ממש', מתחת לכל הברוך שאני מכוסה בו יש משהו.

הרב בועז: יותר מזה.

אורי: כלומר, שלא רק שבפנים יש משהו, אלא גם שמישהו לקח אותי עד כאן.

הרב בועז: בפנים יש משהו שקרטי שהוא יתגלה, ואם הוא לא מתגלה בדרך א' הוא יתגלה בדרך ב'.

אורי: למעשה אני פוגש את ה' פעמיים. בהתחלה מבפנים, אני מוצא אותו בתוכי, ואחר כך יוצא החוצה ומגלה שהוא זה שליווה אותי עד לכאן. הרד"ק אומר על "שבטך ומשענתך המה ינחמוני", שלכאורה, מה מנחם ב"שבט"? הוא אומר שהנחמה היא 'שלא עזבתני למקרים'. כשאתה מייסר אותי אני רואה שאתה כל הזמן מלווה אותי.

הרב בועז: יש משל מפורסם, אדם שמתכחל אחורה על החיים שלו, והוא רואה שהחיים שלו הם כמו חוף ים שעל החוף טבועות צעדים. לאורך כל הדרך הוא רואה שני זוגות צעדים, אבל בחלקים הקשים של החיים שלו הוא רואה רק זוג אחד. אז הוא שואל את ה': "איפה היית?". וה' עונה לו: "אלו הצעדים שלי, לקחתי אותך על הידיים".

בסליחות אנחנו בעצם אומרים: "אני באמת לא יודע איך להסתכל עליך, אבל אני גם באמת לא יודע על מי יש לי להסתכל חוץ ממך". זו התמצית. אני לא אומר שלא היה כלום, אני אפילו לא אומר שלא יהיה כלום מכאן ולהבא. המילים הכי חריפות שקרובות לזה הן "נחפשה דרכינו ונחקורה". אנחנו כמעט לא מבקשים סליחה, גם לא מקבלים קבלות טובות, אבל אנחנו מגלים ש"אני תמיד עימך".

אם אני חי ככה בחודש אלול, אז אולי אין לי אלול כמו בעיירה לפני 200 שנה, אבל אני נפגש באמת. אני לא עושה העתק הדבק וזה גם לא יעבוד, אני חי את האלול שלי.

מסופר על ר' ירוחם, המשגיח של ישיבת חברון, שעלה לדבר בתחילת אלול. הוא נעמד, הסתכל בעיניים של כולם, המתח לקראת

שאגת ה'אלול' היה בשיאו, ואחרי שעה ארוכה מאוד אמר להם דרשה ארוכה מאוד, שלושה משפטים: "תראו, כשיהודי יושב בחברון ובאמצע ה'סדר' נעמד להכין כוס קפה, ולא כדי להתחזק בלימוד - יהודי באמריקה שמתלכט אם להתחזק עם גויה, נופל. אבל אם הבחור מתחזק ומתגבר וממשיך ללמוד, אז גם אותו יהודי באמריקה מתחזק ומתגבר ולא מתחזק עם הגויה". וירד מהסטנדר. במילים אחרות, אתה לא רק אתה, יש השלכות למעשים שלך.

אורי: בעצם, אל תחפש שמישהו יגיד לך מה לעשות.

הרב בועז: ממש לא.

אורי: כי בדרך כלל יש נטיה לא לסמוך על האינטואיציה הבריאה שלי, כי אני כל כך מלוכלך ופגום, אז אני צריך להחזיק לצדיק בגרטל והוא ייקח אותי. אבל מה ש' נחמן אמר וגם הרבי אמר שאמנם יש צדיקים שיקחו אותך, אבל אני לא מתכוון לקחת אותך לשום מקום, מה שאני מתכוון זה לגרום לך להתחיל ללכת בעצמך.



יורדים למקווה

הרב בועז: כשאני קורא מאמר חסידות אני צריך לחשוב מה זה אומר לי, אבל אם אני מתחיל לחשוב על התוכן הכללי של המאמר, הפסדתי את העסק. כשהצדיק מדבר, כל אחד שומע את מה שהוא צריך לשמוע.

אורי: אם המגיד ממעזריטש היה כותב את תורות הבעש"ט, היה יוצא ספר אחר מ"תולדות יעקב יוסף". ובעצם השאלה היא לא מיהו הבעש"ט, אלא מי הבעש"ט בשבילך. אני יכול ללמוד את ספרי כל תלמידי הבעש"ט, להשוות ביניהם, ואז אני אוכל לדעת מה אמר הבעש"ט באמת, וזה ללמוד באוניברסיטה. ועכשיו אנחנו אומרים שהעניין זה בכלל לא הבעש"ט, אלא מה הבעש"ט אומר לך.

הרב בועז: אתה יושב כעת בבית המדרש של הבעש"ט, ושומע ביחד עם כולם את השיעור.

אורי: כאילו בעל השמועה עומד

העבודה של אלול, שמכינה אותנו לראש השנה, שעולה מתורה ו' היא עבודה של התקלפות. המלך אמנם יוצא לשדה אבל דבר אחד הוא לא עושה, הוא לא מגיע אליך לאוהל אומר 'בוקר טוב' ויושב איתך לכוס קפה. הוא מחכה שאתה תגיע אליו



כנגדו, כי עכשיו הוא מדבר אליך. אתה מצטרף אל החבורה הקדושה, גם אתה הופך להיות חלק. עובר מעמדת המתבונן לעמדת המתועד. הצעד הבא עלול להיות מפחיד או לחילופין משחרר. גם ביחס לה' זה אותו הדבר, צריך להפסיק לנסות לפגוש את המלך בעצמו, ולפגוש את המלך כפי שאני פוגש אותו.

הרב בועז: זה בדיוק מעשה מחכם ותם. החכם נלחץ מזה שאני צריך לעמוד מול המלך, התם בכלל לא עסוק בזה, הרי באמת הוא בכלל לא פוגש את המלך בהתחלה, אלא רק הולך לעשות את מה שהמלך אמר, וזו בדיוק הפגישה עם המלך. וזו העבודה של אלול, ההבנה שכל יום באלול זו הזמנה לעוד מפגש מסוג שונה.

אורי: זה בעצם נוגע לכל השנה וכמובן לראש השנה.

הרב בועז: נכון. אבל זה הזמן להעצים את הנקודה הזו, להבין שאני נפגש. ולהבין שהטוב האמיתי של השי"ת זה שעבר עליי מה שעבר.

אורי: מה שאתה אומר שובר את הדמיון שהעבודה של אלול מיועדת לבחור ישיבה שיש לו את כל הזמן שבעולם. את העבודה של 'אני יודע שישנו בוודאי', כל אחד יכול לעשות ולראות בסוף כל יום איך בעצם הוא היה חלק מאלול ואיך ה' היה שם כל הזמן.

הרב בועז: זו ההזדמנות להסתכל ולראות שהמלך מחייך אליי ולא שמת לי לב.

אורי: הציפייה לאלול ישיבתי מתסכלת. אבל העבודה של השתיקה אומרת שהמקום בו אני נמצא הוא בדיוק המקום בו אני צריך להיות, אלול כמו שהוא מופיע ככה הוא טוב, וזה עיקר התשובה.

הרב בועז: זו לא תשובה על חטאים אלא תשובה שנמצאת בבסיס הבריאה, "תשובה קדמה לעולם".

אורי: וכאן מתחבר הממד הכללי. לפעמים יש לי תחושה שאני יהודי גורא פרטי, שמאוד עסוק בעצמו, ויש איזשהו עקצוץ מאחורה שהרבי דוחף "להביא לימות המשיח", ואיפה אני בכל הסיפור הזה? אבל עכשיו מסתבר שהתשובה הפרטית שלי היא חלק ממארג גדול של התשובה של הבריאה כולה. את התשובה שלי באלול הזה אף אחד לא יכול לעשות, וזה החלק שלי בסיפור

הגדול.

הרב בועז: יותר מזה. אם אני מבין שזה הסיפור שלי, אני גם מוצא את החלק שלי בעולם. וזה תלוי כמה אני מפסיק לנסות לעשות העתק הדבק. לאדמו"ר הזקן יש מאמר על אלול שהוא קורא לו 'מקווה'. הוא מקביל את ארבעים הימים מאלול עד יום הכיפורים לארבעים סאה של מקווה. האדם הולך ונכנס למים, עד שבים הכיפורים השערה האחרונה נכנסת, הוא כולו בתוך המים, ונשטר.

אורי: לפי זה אין הבדל בין העבודה של אלול לעבודה של תשרי, אבל במקומות שונים מופיע שהעבודה של תשרי היא בכיוון אחר מהעבודה של אלול. המלך חוזר לארמון.

הרב בועז: כאמת בראש השנה ההנהגה היא של הסתרה, רק שאנחנו עובדים בגלוי מתוך הנתונים שאנחנו מקבלים מהמלך. וביום כיפור הוא מזמין אותי פנימה.

אורי: אז אנחנו בעצם הולכים אחורה ולא קדימה. באלול אני מבין שישנו בוודאי.

הרב בועז: נכון, וברמה כוונת שמשכנעת אותי להשקיע בזה.

אורי: כלומר שהוא נמצא אצלי ונמצא בכל מקום. אבל בראש השנה יש את ה"דורמיטא" (תרדמת), הקב"ה כביכול עורך את 'חשבון הנפש', האם שווה או לא שווה לקיים את העולם, אולי כל השנה הזאת לא הובילה לאן שהיא הייתה צריכה להוביל? ואז אני אומר: בכל זאת אני רוצה שתהיה המלך שלי.

לחיים לחיים.



אם ככה, שווה לי

הרב בועז: בראש השנה אני אומר לה: "אני איתך באש ובמים; עשיתי שטויות, התבלבלתי, אבל אני איתך".

אורי: זה הגילוי של אלול, בעצם גיליתי שאיפה שלא הייתי - אתה הייתי שם.

הרב בועז: גיליתי שאיפה שלא הסתובבתי, בעצם חיפשתי את ה', ושהדרך שה' הוביל אותי

היא תוצאה של החיפוש שלי, רק שתעיתי בדרך אז הוא לוקח אותי בדרך עקיפה כדי להגיע בחזרה אליו.

אורי: זה חדש, זה לא רק אמנה בהשי"ת, זו אמנה בעצמי. עכשיו אני רואה שבעצם בכל המקומות ביקשתי את ה'.

הרב בועז: לא רק ביקשתי אותך, אלא שהוא גם היה איתי שם.

אורי: איזה וידוי נפלא זה ביום הכיפורים להתוודות ככה, לראות את ה' גם בנפילות.

הרב בועז: חסידים היו מסבירים ש"אשמנו" ברכים הכוונה היא: "אשמנו אני ואתה ביחד". באלול הוא נותן לי לראות, אבל זה תלוי בשאלה אם אני בא. אם לא, אז כאמת חבל על הזמן, הכל מיותר. הצרה היא שהיום אנשים לא מאמינים בשינוי. אני סובל הרבה מזה שכשאני מדבר עם אנשים אני מגלה שאף אחד לא מאמין בתשובה, היצר הרע הכניס את זה עמוק לאיזה ספר.

אורי: לכאורה יש הגדרות מאד ברורות למצוות התשובה. אבל לפי מה שאנחנו אומרים עכשיו, יש משהו מקדים. אתה צריך להאמין בה', להאמין בעצמך, ולהאמין בתשובה, שאתה וה' יכולים להיפגש ביחד, ושגם עד עכשיו נפגשנו ביחד. ועכשיו אפשר להגיד "אשמנו" בלי ללכת לאיבוד.

הרב בועז: באלול אני אומר לה: "בוא נעשה סולחה". יש פסוק במגילת איכה: "נחנו פשענו ומרינו אתה לא סלחת". מה החידוש? ברור שזה ככה. האמירה כאן היא: "אני פשעתי כי ככה בראת אותי וזה הטבע שלי, אבל אתה הרי רחום וחנון וכביכול זה הטבע שלך, איך לא סלחת?"

אורי: בצורה חריפה, עם כל ההסתייגויות, אפשר להגדיר את זה ככה: באלול אני אומר, "הייתי לא בסדר", והשי"ת אומר לי: "הכל בסדר". בראש השנה ה' כאילו אומר, "משהו לא בסדר", ואני אומר: "הכל בסדר".

הרב בועז: באלול אני מרגיש שקיבלתי הרבה קבלות, ניסיתי, בסוף לא יצא מזה כלום. וה' אומר: "אני נתתי לך יצר הרע, אבל מה אני מבקש ממך? תבוא!" ואז מגיע ראש השנה, והוא אומר לנו: "בעצם, אתם צודקים. כל מה שאמרתם נכון,

רבים מתייאשים, כי לא יודעים למה לצפות. זו אחת הבעיות שהאדמו"ר הזקן פתר בתניא, הוא סיפר לנו שעובד ה' הוא לא אחד שהגיע, אלא אחד שעובד.

על מה שווא בראתי בני אדם". ואנחנו אומרים: "על מה אתה מדבר, תראה איך אנחנו מוכנים ללכת עליך".

אורי: התוצאה מהעבודה של אלול, כשאני רואה שבעצם הייתי כל הזמן עם ה', היא המוכנות למסור את הנפש. אני באמת רוצה שה' יהיה מלך שלי. אני לא יודע אם אני אצליח, אבל אני באמת רוצה. וה' אומר: "אם ככה, שווה לי".

הרב בועז: זו ההתעוררות מהדורמיטא, זה מתחיל ב'ברכו' שהוא הצהרת כוונות, וההתעוררות המלאה היא בתקיעת שופר: "קראתם? אני בא".

אורי: ובמה שונה הקרבה של אלול מעשרת ימי תשובה שעליהם נאמר: "קראוהו בהיותו קרוב"?

הרב בועז: זה כמו ההבדל בין פגישה עם מישהו במסעדה, לבין פגישה במשרד שלו.

אורי: אז באלול זה מגיע מתוך המקום הנמוך שבו אני נמצא.

הרב בועז: יציאה של המלך לשדה היא יציאה אל המקום הזה שהמלך בא ואומר לי: "הייתי רוצה להשתוות אליך", בלי הגדרה של טוב או לא טוב. בנתונים העכשוויים, זה דורש שאני אבוא אליך.

אורי: אבל כן ישנה התקדמות למקום גבוה יותר. כשאתה לומד עם הילד שלך שלומד בכיתה א', זה סוג אחד. אחר כך הילד הזה נכנס לשיבה, ואתם נהייתם חברותא, זה כבר ליגה אחרת לגמרי.

הרב בועז: אבל אם לא הייתי לומד איתו כשהוא היה ילד - לא יכולתי ללמוד איתו היום!

אורי: אי אפשר ישר לקרוא לי לארמון לפני שאני יודע מי זה המלך. אחרי שהמלך יוצא לשדה אני מתמלא חיים, אני יודע ש"ישנו בודאי", ועכשיו כשהוא קורא לי - אני בא.

הרב בועז: הדוגמא של הילד היא טובה, כי היא מדגישה שלא מדובר כאן בטוב או רע. באלול ה' מעיר את תשומת ליבי לכוח שקיים בי, הוא רוצה שנכיר ביכולת שלנו להגיע אל המלך.





לא מהעיירה ולא מהספרים

אורי: להבין שבמצבי הנוכחי אני לא יכול לבוא אל המלך, זה לא טוב או רע, זו המציאות.

הרב בועז: זה מה ששובר את ה'עולם' במושגים של אלול. למה המלך יורד אלי באלול? כי המצב שלי על הפנים.

אורי: לא כי המצב שלי על הפנים! אלא כי הוא כל כך אוהב אותי! כשהילד הקטן רואה שאביו לומד עם אחיו הגדול גמרא ואיתו הוא לומד אל"ף בי"ת, הוא בוכה וצועק "תלמד איתי כמו שלמדת איתו!". הוא מרגיש קטן. אבל יש ילד שבכלל לא עסוק בעצמו, הוא עסוק באבא. והוא מרגיש כמה האבא אוהב אותו, לא מעניין את האבא באיזו רמה הוא נמצא, האבא פשוט רוצה להיות איתו.

העבודה היא לצאת מבפנים החוצה ושוב פנימה. כשאני מסתכל פנימה, אני מוצא הרבה ברוך והרבה גאווה והרבה ישות וכו'. כשאני יוצא החוצה, אני מסתכל על כל זה ואני אומר "מתחת לכל זה יש אותך, ואותך אני מחפש". ואז מסתכלים שוב פנימה, ורואים שכל הבין הזה הוא חלק מהקשר. ואז כבר לא משנה לי אם נמוך או לא נמוך, אני פשוט מרגיש אהוב.

היה לנו באלול הזה איזה קושי, וה' ממש הראה לנו פנים שוחקות ונחן לנו ישועה. חשבתי לעצמי: "אתה הרי יודע איפה אני מונח, ואתה הגעת עד אלי להראות לי שאתה כל כך אוהב אותי". ופתאום לא היה אכפת לי איפה אני מונח, רק הרגשתי שקרבת אלוקים לי טוב.

הרב בועז: במילים אחרות, יש לנו באלול ציפייה ללעבעדיק ושם איבדנו את אלול.



**אני לא אומר
שלא היה
כלום, אני
אפילו לא
אומר שלא
יהיה כלום
מכאן ולהבא.
המילים הכי
חריפות
שקרובות לזה
הן "נחפשה
דרכינו
ונחקורה".**

אורי: אז העבודה היא לצאת להתבודד.

הרב בועז: העיקר זה להתבודד: "ריבוננו של עולם, אני יודע שאתה פה בשדה. ריבוננו של עולם, אני יהודי פשוט, מאמין. אמרו לי שאתה כאן, אז באתי. תראה לי".

אורי: "ואני מבין שכל הסיכויים שעשית לי היו רק כדי שאני אבוא לכאן, להיפגש איתך".

הרב בועז: "וכל זה היה שווה. הריחוק לא היה שווה, אבל כעת שווה". נכון שבדורנו אנחנו פחות מתלהבים מצעקות 'אלול', אני חושב שגם הדגים שלי כבר לא רועדים. אבל אנחנו צריכים למצוא את החלק שלנו בתמונה. מופיע במאמרי חסידות שהרגל לוקחת את הראש והיא לא נבהלת לא מחוס, לא מקור ולא מקוצים, וזה שייך אלינו.

אורי: הרבי הרבה להדגיש את מעלת הדור שלנו כדור עם כוח למסירות נפש. וזה בדיוק העניין של אלול שלנו. המלך יורד אליך לשדה, ואף אחד לא מונע ממך לגשת אליו, אפילו עם כל הברוך וכל הרפש. והאלול שלך הוא לא אלול של יהודי מלפני 200 שנה, הוא אלול שלך.

זה קשור למה שאמרת קודם על האופן בו לומדים חסידות. אם אני לומד את כל הספרים כדי לעשות "העתק הדבק", אז באמת אפשר לסגור אותם. אבל אם אני לומד אותם כחברותא, מצטרף יחד עם הספר ללימוד, "בסוף תגיד לי מה זה אומר לי", פתאום זה נהיה מאוד רלוונטי. כי אני לא צריך לשחזר את מה שהיה פעם, אני צריך לראות מה זה אומר לי.

הרב בועז: ניקח יהודי מפעם שבחודש אלול עזב את העבודה והתעסק רק רק ב'עבודה' של אלול. אם אני ניגש אליו ושואל: מה עשיתם כדי להגיע לשם? והוא עונה: "התבוננו, למדנו, התאמצנו" זה בסדר. אבל אם הוא אומר: "לא יודע, ככה זה היה" אז

יש כאן פספוס.

סבא שלי זכורנו לברכה סיפר שכשהוא היה ילד הם היו בחג השבועות אצל ר' יששכר דב מבעלו. הרבי קרא בתורה ואמר את האקדמות, וכל הקהל - גברים, נשים וטף - עונים אחריו, ופתאום רואים ברקים, שומעים רעמים וגשם מתחיל לדפוק בחלונות. טוב, באירופה זה לא כל כך יוצא דופן. כשיצאו מבית הכנסת ראו שהרחוב יבש, אבל עדיין זה בגדר הסביר. אז ניגשו לגויים ושאלו אם ירד גשם והם אמרו שלא. התברר שזה כמו בסיפורים על הבעש"ט, שראו ברקים כמו במתן תורה.

כשמעתי את הסיפור הזה בתור ילד אמרתי לעצמי: "טוב, נו, פעם היו רביים אמיתיים". אבל היום אני אומר: "אפשר". האם אני חייב שירדו טיפות גשם על החלון? לא. אבל אפשר להרגיש את הברקים בפנים.

אורי: אם התכוננת לאלול באמת ולא רק "כמו שכתוב בספרים", אלא "והשבות אל לבבך" באמת, אז יכול להיות שבסוף יהיה איזה ברק שיפגע לך בלב.

הרב בועז: אנחנו נוטים, בגלל שטות וטעות ובגלל העתק הדבק, להתעסק בפרטים.

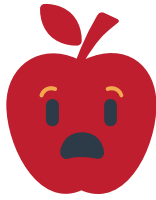
אורי: אם אני אגיד את זה בוטה - לנסות להיות לא מה שאני, אלא מה שהיה, זה בדיוק לעסוק בכבוד עצמי ולא בכבוד המקום. אם אני מנסה לשחזר את אלול של פעם - דבר אחד לא קורה: אני לא אפגוש את המלך. אבל אם אני עובד מהמקום שלי אני יכול להתקדם, ובשנה הבאה כבר יהיה משהו אחר.

לחיים, לחיים.

הרב בועז: כבר ירדנו כמה מדריגות בתוך אלול. לפי ההקבלה של אדמו"ר הזקן למקווה, באלול לא עולים, באלול יורדים.

אורי: פלאי פלאות.

לחיים!



אופטימיות לקראת השנה החדשה



הרב חגי לונדין

סקר, בכל תוצאת בחירות, במדדים דמוגרפיים, באחוזי תלמידים במערכות חינוך ובתרבות העממית הפופולארית. לא מופרך לשער שבעוד כשלושים שנה, תימחק רשמית ההגדרה 'חילוני' מהשיח ותוחלף ב'מסורתי' (נזכיר שלפני כשלושים שנה המילה 'שמאלני' שימשה כאות כבוד, וכיום היא נחלתם של מיעוט נכחד, שלא לציין את הפיחות במעמדה של המילה 'סוציאליסט' במהלך חמישים השנים האחרונות).

ג. בטווח הקרוב – אנו צועדים בבטחה לקראת מדינה עשירה, בעלת עשרות מיליוני אזרחים ורוב יהודי-מסורתי מוצק; כולל – עתיד עוד יותר מזהיר, חזון שהיהדות מכנה אותו 'ימי בית המקדש השלישי'. כל האמור לעיל אינו אמור לפתח אדישות ביחס לבעיות; אדרבה, הוא צריך לגרום לנו להסתער עליהן במשנה מרץ, אולם לא כהיגררות לקרב מאסף אלא כיציאה לקרב ניצחון. בינתיים דרושה סבלנות, הכרה שגם אם תהליכים מתמהמהים – הם מתרחשים.

אופטימיות ברמה האישית

בסוף השנה אני נוהג לצייד את תלמידי ותלמידותי, שמצויים בשנות העשרים המוקדמות של חייהם, ב'נבואה' מה יתרחש עימם בעתיד. התחזית אמנם פשוטה, והצעירים והצעירות הללו היו יכולים להגיע אליה בעצמם, אלא שבתור בוגרי תרבות הפוסטמודרנה ששיררה להם אחרת, הם רק חיפשו מבוגר שיאמר להם את צמד המילים הטריטוריאלי ביותר בהיסטוריה – יהיה טוב.

העתיד שאני צופה להם הוא שהם יסיימו את לימודיהם בהצלחה; ישרתו את מדינתם בגאווה; ייפתחו לפנייהם מרחבים אינסופיים של תחומי עיסוק שמותאמים לכישוריהם; הם ישתלבו בעולם המקצועי, הקהילתי והרוחני של ימינו, המגוון והמכיל; הם יינשאו ויקימו משפחה לתפארת; רוב הגברים לא יהיו מכים ורוב הנשים לא תהיינה חלשות; הורים וילדים מטבעם יאהבו זה את זה והמשפחות ברובן תהיינה מאושרות. הם יצמחו להיות אזרחים יצרניים בחברה פורחת ויודקנו בנחת, סיפוק ושמחה. "יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך. אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך. בניך כשתילי זיתים סביב לשולחנך. הנה כי כן יבורך גבר ירא ה'".

האם אין מקרים חריגים? ודאי שיש. האם לא יהיו נפילות ומשברים? ודאי שיהיו. אולם עמדה נפשית אופטימית מתמודדת נכונה גם עם אלה. ניתן לצלוח את הכל.

אלו מילות האמונה לקראת שנת תשפ"ב: תקווה, ריאליות, אופטימיות, יציבות נפשית, פרופורציה.

אופטימיות בביטחון

א. מדינת ישראל כיום היא אימפריה אזורית. אנו מוקפים במדינות ערב מתפוררות וארגוני טרור קיקיוניים. האירועים הביטחוניים הם מטריד מכאיב, אך אין בהם איום קיומי על הלאום היהודי במדינתו; מסבב לסבב אנו מתחזקים והם נחלשים. אופטימיות איננה שאננות, והיערכות מול האיומים המתחדשים נדרשת כתמיד, אבל בתמונה הכוללת – הפערים הצבאיים, הטכנולוגיים, הכלכליים והאנושיים בינינו ובינם רק הולכים וגדלים.

ב. אזרחי המדינה שאינם יהודים משלימים ברובם – מי מרצון ומי בחוסר ברירה – עם התלות שלהם במדינת ישראל. ככל שהנחישות הלאומית שלנו תלך ותתגבר, תימשך הנוסחה לאותם המעוניינים לחיות תחת החוק הישראלי, ויינקטו צעדים כנגד המיעוט שאינו כזה. הדמוגרפיה הולכת לשנות לכיוון היהודי (בניגוד לנבואות הזעם של הפסימיסטים לאורך שנות המדינה), ויש לעשות הכל כדי לחזק ולעודד את המגמה החיובית ולהילחם כנגד אלו שמנסים לשנות אותה.

ג. אף שהערכים שולטים בדעת הקהל העולמית, הן בגלל כמותם והן בגלל הרוח הפרוגרסיבית השולטת בתרבות המערבית, ההיסטוריה הקצרה של מדינת ישראל מוכיחה שאין זה משנה את התמונה הכוללת. עליונותה הכלכלית והביטחונית של ישראל גורמת בסופו של דבר גם לארצות ערב, כבר עכשיו, לבקש את קרבתה; בשלב הראשון מתוך אינטרסים, ובשלב השני מתוך הכרה מוסרית.

אופטימיות בתרבות

א. העם היהודי נמצא כעת במצב הכלכלי הטוב ביותר בתולדותיו. רמת החיים במדינת ישראל היא בין הגבוהות בעולם וכולם נהנים מכך. הפערים החברתיים – שהם תוצר בלתי נמנע של הטבע האנושי – הולכים ומצטמצמים ככל שהכלכלה מתחזקת. מדינת ישראל היא אימפריה של צדקה, הן ברמת המערכות הלאומיות והן ברמת העזרה האישית. האופי הישראלי אינו מכוער אלא יפה מאוד: נמרץ, יצירתי, חברותי וגם קצת דעתני ועקשן, לא כמו באירופה הקרירה והגוססת. החסד והעזרה ההדדית הם ערכים עליונים בחברה הישראלית, וניכרים בימי שגרה ועוד יותר בימי חירום.

ב. גם בנוגע לכרסום בחוסן הלאומי והיהודי, השד מפחיד הרבה יותר ממה שהוא באמת. קיים פער אדיר בין קבוצה קטנה ורעשנית של אנשי תקשורת, אקדמיה ומשפט, ובין רובו המוחלט של הציבור היהודי שהוא לאומי ומסורתי. אפשר להבחין במגמה הזו בכל



לחינוך

תואר + תעודה ב מיוחד שבילך

הצטרפי לאחת מהתוכניות הייחודיות בתואר הראשון
 בחוג לחינוך מיוחד במכללת הרצוג



לקויות
 לימודיות מורכבות



אבחון
 דידקטי



הזרה
 מותאמת



קשיים
 רגשיים-התנהגותיים



מנחה מיומנויות
 חברתיות-רגשיות

מספר המקומות בכל תוכנית מוגבל
 למסיימות, תינתן תעודת הסמכה בנוסף לתעודת תואר ראשון

מלגה ייחודית בסך **4,000** ש"ח למשלבות עם החוג למתמטיקה/לאנגלית
 :טלפון: **28,000** ש"ח בסך מלגות שכ"ל ומלגות קיום*
 *ע"פ תנאי הזכאות

הרצוג. לדעת. לחנוך.

לפרטים: 074-7214487 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

*ע"פ תנאי הזכאות



מה שתחפש זה מה שתמצא

ליל ראש השנה, שיחה של עגלונים, והבעל שם טוב נופל < מה היה העונש המקורי משמיים לצדיק שהלך בנעליים פשוטות בחול המועד > ההורים חושבים שהמגוון על השולחן יעזור לילד לאכול, אבל הם הורסים לו את המשמעת הטבעית < החסידים התלוננו שהם רק עושים את עצמם, אבל אם רק תחפש קבלת עול - תמצא! >> **התוועדות ראש השנה**

הוא כמו אדם שבוכה על אוהב נאמן שלו שנעלם ואיננו. עוד אמרו, שזהו משל על מה שכתוב במאמרי חסידות, שבליל ראש השנה יש הסתלקות של המלכות. בתפילה של ליל ראש השנה, כשמנגנים בדבקות ובוכים, מבקשים את הגילוי של מלכות ה'.

מה בעצם הסיפור הזה בא לומר? במבט ראשון, לא כל כך ברור מה הקשר בין השיחה של העגלונים, לבין השבחים שהבעל שם טוב רצה לספר על עם ישראל.

כדי להבין מה קרה כאן, צריך ללמוד את הפירוש הפשוט של הפרק בתהילים, עליו הם דיברו. כל המזמור מדבר על העניין של הייסורים ששולחים לאדם, כדי שיחזור בתשובה. דוד המלך אומר כך: "פי התרשתי בלוי עצמי בשאגתי כל היום". כלומר, כיוון שהיהודי החריש ולא התוודה על העוונות שלו, לכן העצמות שלו כבר בלו מרוב

שמע פעם שיחה של שני בעלי עגלה. אחד מהם שאל את השני, מה פירוש הפסוק בתהילים "אל תהיו כסוס כפרד אין הבין במתג ורסן עדיו לבלום". היהודי ששאל גם ענה, שסוס ופרד חושבים שנתנו להם מתג ורסן בפה, כדי שהם לא ישכחו איך לועסים... אתם מבינים איך חושב הסוס? אחרי ששמים לו רסן בפה, הוא מנסה שוב לאכול, אבל שום דבר לא נכנס לו לבטן. הוא חושב שדואגים לו שלא ישכח איך לועסים, אז שמים לו רסן בפה לתזכורת. היהודי בעל העגלה אמר לחברו - אתה אל תהיה "כפרד אין הבין".

כשר' קהת סיים לספר את הסיפור, הבעל שם טוב נפל על הרצפה בפשוט ידיים ורגליים, ובדבקות עצומה שר את ניגון הדבקות של ראש השנה.

חסידים אמרו, שהתוכן הפנימי של הניגון

האדמו"ר הזקן, ואחריו גם כל האדמו"רים של חב"ד, היו נוהגים לשיר בדבקות ובהתלהבות ניגון מסוים בתפילות של ראש השנה. הניגון הזה נקרא אצל החסידים 'ניגון דבקות - ראש השנה'. מקורו של הניגון הוא עוד מהבעל שם טוב הקדוש, למרות שהוא גם נחשב כאחד מעשרת הניגונים המיוחדים של האדמו"ר הזקן. ושמעתי פעם הסבר ששילב את הדברים - אצל הבעל שם טוב היה היסוד וההתחלה של הניגון בקצרה, והאדמו"ר הזקן הרחיב אותו.

בכל אופן, לניגון הזה יש גם סיפור. הרבי הריי"צ סיפר, שפעם אחת בליל ראש השנה, הבעל שם טוב אמר לתלמידיו כך: "אבינו שבשמים רוצה לשמוע שבחים על הילדים שלו". אחד מהתלמידים הנאמנים שהיו שם, היה צדיק בשם ר' קהת, שהיה שייך לחבורת הצדיקים הנסתרים של הבעל שם טוב. אותו ר' קהת קם וסיפר,

בעיניו, כמו שידיד נאמן
עזב אותו והלך למרחקים.
כשמסתכלים ככה על המלכות
של הקב"ה, כל היחס לקבלת עול
משתנה.

יש יהודים שמחפשים בראש השנה השגות
גדולות ברוחניות. **אם הם לא זוכים למדרגה,
אז הם מתייאשים וחושבים שהקב"ה הוציא
אותם מהרשימה של עבדי ה'.** צריך לדעת
שהאמת היא הפוכה. להיות עני ברוחניות -
זאת מעלה ולא חיסרון. חסידים חינוכו להיות
כעבד לפני אדונו. אף פעם לא חינוכו אצל
חסידים להיות בעלי מדרגה ומשפיעים! אחד
הצדיקים אמר פעם שהוא נענש משמים להיות

אחת, והיא
השאלה -
**למה דווקא
הסיפור הזה שייך
לראש השנה?**

כנראה מהסוף של הסיפור אפשר לקבל את
התשובה. הנוסח של סוף הסיפור הוא, שהניגון
והבכי של הבעל שם טוב היו כמו געגועים
לאוהב נאמן שהלך לו. כנראה זהו משל על
התהליך שכתוב בספרים לגבי ראש השנה, שבו
יש הסתלקות של המלכות. **דרך הניגון הזה
גילו לנו דבר נפלא - המלכות של הקב"ה
היא עבורנו כמו אוהב נאמן.** כשיהודי שומע
שהמלכות של הקב"ה מסתלקת, זהו משבר

ייסורים. הייסורים כל כך קשים, עד שהוא
**שואג וצועק כל היום - "כי יומם וְלַיְלָה תִּכְבַּד
עָלַי יַדְךָ נְהַפְּךָ לְשִׁדְי בְּחַרְבְּנֵי קִיץ סְלָה".** הייסורים
השבינו את כל הלחלוחית שלו, והוא נעשה חרב
ויבש - בגלל שהוא לא התורדה על העוונות.

לאחר מכן הוא ממשיך אל התיקון: "חֲטָאתִי
אוֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא כִסִּיתִי אִמְרֹתַי אוֹדֶה עָלַי פְּשָׁעֵי
לִי". אחרי התשובה, הוא ממשיך להתפלל שלא
יבואו עליו ייסורים: "על זאת יתפלל כל חסיד
אֲלֵיךָ לַעֲת מִצָּא רַק לְשִׁטְף מֵיַם רַבִּים אֲלֵי לֹא
יִגִּיעוּ. אֲתָה סֹתֵר לִי מִצָּר תִּצְרֵנִי וְנִי פִּלֵּט תִּסּוּבְּכֵנִי
סְלָה", והקב"ה שומר עליו מהייסורים.

אחרי כל הדיבורים הללו, דוד המלך פונה אלינו
ומאיר לנו את הדרך: "אֲשַׁכֵּלְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ זֶה
תֵּלֵךְ אִיעֲצֶה עֲלֶיךָ עֵינֵי".

**דוד המלך נותן לנו עציה
ששווה זהב: "אל תהיו
כסוס כפרד אין הבין
במתג ורסן עדין לבלום
בל קרב אליך".** הכוונה
היא, שלא נהיה כמו הסוס
והפרד שצריכים לשים
להם מתג ורסן כדי שלא
יזיקו לבני אדם. העצה
היא למעשה לא לחכות
לייסורים - המתג והרסן,
אלא לדאוג שהם יהיו
בבחינת "בל קרב אליך".

כששני העגלונים הפשוטים
הללו דיברו על כך שיהודי
לא מחפש תירוצים למה
שמו לו מתג ורסן, אלא
יודע שהייסורים נועדו כדי
לשמור עליו ולדרוש ממנו
לתקן משהו, הם גרמו
ללימוד זכות גדול.



לאחרונה ראיתי שיש עוד
פסוק בתהילים שרש"י
מפרש בדרך דומה. במזמור
"תפילה למשה" כתוב:
"תֵּשֶׁב אֲנֹשׁ עַד דָּכָא וְתֵאמֶר
שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם". רש"י
שם מסביר שהכוונה היא,
שהקב"ה מביא ייסורים
על האדם עד דכדוכה של
נפש, והייסורים באים
ואומרים לאדם "שובו
בני אדם", כלומר, תעשו
תשובה! ה' מבקש מאיתנו
שלא נהיה כמו הסוס שלא
מבין, אלא נבין את האמת.
**כששומעים את הקריאה
לשוב, ויודעים את
התכלית של הייסורים,
אז לא יהיה צורך בהם,
והם לא יגיעו.** כשהיהודי
יודע בעצמו שאסור להיות
כמו סוס, זהו שבח של עם
ישראל.

מהסיפור הזה נולד ניגון
הדבקות של הבעל שם טוב
לראש השנה. אבל נשאר
לברר כאן עוד נקודה



יום הששי

בלימודי התואר השני
במכללה האקדמית הרצוג

הצטרפו לתוכנית ייחודית המתקיימת בימי שישי
בלימודי התואר השני במקצועות היהדות

תנ"ך ופרשנות | מחשבת ישראל



טובי המרצים
בתחום



למידה היברידית
שבוע מהבית ושבוע מהקמפוס



מלגות והחזר שכ"ל
לזכאים

חדש! שנת לימודים אחת בקמפוס

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 074-7214487 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

רבי ומשפיע לחסידים בגלל נדנדוד עבירה שהיה לו. הוא סבר שבגלל פעם אחת שהוא הלך בחול המועד בנעליים לא מכובדות, נגזר עליו שבגלל ביזוי המועד הוא לא יוכל להיות נסתר כמו שהוא רצה אלא יצטרך להתגלות.

אנחנו צריכים להיות בבחינת "אם כעבדים". לא רק לא לחפש השגות, אלא גם להתפלל לקב"ה שיקבל אותנו להיות עבדים שלו. צריך להסכים להיות אפילו עבד כזה שחוטב עצים ולא מרגיש שום לחלוחית בעבודה. הרי אם הקב"ה היה מצווה אותנו רק לחטוב עצים, היינו עושים את זה בחשק ושמחה, מעצם העובדה שכך אנחנו מקבלים את המלכות של הקב"ה! לחיים.

אספר לכם דוגמה לחביבות שיש בקבלת עול נכונה. לפני הרבה שנים, כשהיינו אברכים צעירים, היה אז ספר הדרכה להורים צעירים. כל האברכים באותם ימים, ממש לא עשו צעד בחינוך בלי ללמוד את הספר הזה. יש בספר הזה הדרכה לכל מיני בעיות שיש עם גידול ילדים - פתאום קורה ככה, ופתאום הילד מתנהג אחרת - וממילא צריך ללמוד מה עושים בכל מצב. הדפיסו אז את הספר הזה בכל מיני שפות, במיליוני עותקים.

בספר הזה היה כתוב על טעות נפוצה שהורים צעירים נוהגים לעשות. לא מעט זוגות באים לילד ואומרים לו: "ילדי החביב, מה אתה רוצה לאכול? הנה, שמנו לך כמה סוגים של אוכל. אתה רוצה אולי כזה? ואולי כזה?" בדרך כלל, במצבים כאלה הילד דווקא מתרגז! ההורים המומים, מפני שהם הציעו את המבחור כדי להועיל לילד. ההורה משוכנע שאם הוא ייתן לילד אפשרות בחירה דמוקרטית לבחור לבד את האוכל, הוא ישמח. המחבר של הספר הזה כתב בחריפות, שהורה כזה הורס את הנפש של הילד! ילד מחכה ורוצה שישגידי לו: "תאכל את זה! שמתי לך צלחת, ומה שיש בה תאכל!"

גם אם הילד לפעמים מתנגד, הוא עדיין מחכה שההורים שלו יאמרו לו דעה מוצקה. הקב"ה יצר את הנפש של הילד כך, שהוא יצפה לפקודות ולאמירה של דעות מוצקות. **החביבות והשמחה של הילד נובעות מזה שהנפש לו טבעית ופשוטה ומוכנה לקבלת עול.**

למעשה, גם המצב הטבעי של נפש האדם כלל - לא רק של ילדים - הוא מצב של שמחה בקבלת עול. כך ברא אותנו הקב"ה. כמובן שאדם לא רוצה זיופים, ורק העול האמיתי - קבלת עול מלכות שמים - שהוא השורש שעבורו נבראה התכונה של קבלת העול, הוא עול שמקבלים בחביבות. לכן, כשיהודי שומע על כך שבכניסת היום של ראש השנה המלכות של הקב"ה מסתלקת, הוא בוכה על ההסתרה הזאת כמו מי שאיבד אוהב נאמן.

כשיהודי מתייחס בחביבות לקבלת העול של הקב"ה, הוא כבר לא יהיה מוטרד מהשאלה אם הוא מרגיש משהו בפנים או שהכל עובר לידו מבחור. אדרבה, אם הוא מרגיש את הטוב וחסר רגש, ובכל זאת מתפלל ומבקש את מלכות ה' בגלל שצריך קבלת עול, אז החביבות של העול שהוא מקבל עליו גדולה יותר. התענוג מקבלת עול מלכות שמים מפורש בפרשייה שהיא עצם קבלת עול מלכות שמים - הפרשה הראשונה של קריאת שמע. מיד אחרי הפסוק הראשון של 'שמע ישראל', אנחנו אומרים: "ואהבת את ה' אלוהיך". גם בפרשייה השנייה, שהיא קבלת עול מצוות, כתוב "אשר אנכי מצווה אתכם היום לאהבה את ה' אלוהיכם ולעבדו". רואים בפירוש שקבלת העול נעשית באהבה. אנחנו אוהבים את העול של ה', והוא מביא חיות ושמחה.

ראיתי פעם שרבי יהונתן אייבשיץ מסביר פשט מעניין בפסוק "יראת ה' לחיים". הוא אומר, שאפשר לראות בצורה מוחשית איך שהקב"ה הכניס יראת שמים בטבע של הבריאה. איך באמת רואים דבר כזה? רבי יהונתן מביא דוגמה מכך שאדם שעומד לפני משפט של בשר ודם, נעשה חולה מאימת הדין. לכאורה, היה צריך להיות קל וחומר - שהצדיקים, היראים מהקב"ה באמת, יפחדו מהמשפט שלו הרבה יותר ממה שסתם אדם ירא משופט בשר ודם, וממילא הם היו צריכים ממש להיות חולים! אז למה הם לא נעשים חולים?

רבי יהונתן אומר, שבאמת אדם נעשה חולה לא מאימת המשפט, אלא בגלל שמשפט בשר ודם מעוות את הטבע של האדם. הנפש מתקוממת על כך שבני אדם מחליטים ושופטים אם האדם עשה דברים טובים או לא. כל מערכת המשפט היא יציאה מסדר הבריאה הטבעי של האדם, ולכן הוא מחדש ונעשה חולה. לעומת זאת, פחד מהקב"ה הוא טבעי לאדם, ולכן הוא מביא בריאות ולא חולי. הקב"ה יצר את הטבע שיראת שמים תהיה דבר מענג. זאת נקודה שצריך לאמן - להרגיש תענוג מהיראה, ולא תענוג של דבקות. יש אנשים שמחפשים מדרגות של דבקות, ומתמלאים מחשבות וסברות לא נכונות. ממילא הם גם מתייאשים כשלא מצליח להם להיות במדרגה שהם חמדו לעצמם.

המשפיע שלנו, ר' שלמה חיים קסלמן, סיפר פעם על שני חסידים שבאו לאדמו"ר הזקן והתאוננו בפניו, שלמרות שהם מתפללים באריכות, הם רק עושים את עצמם ולא מרגישים דבקות באמת. הרבי ענה להם על פי המשנה, שאדם שעושה את עצמו צולע למרות שהוא בריא, לא ימות עד שייעשה צולע. כך גם לגבי חיגור וסומא. על פי זה, אמר אדמו"ר הזקן, שחסידים עושים את עצמם כאילו הם מתפללים באהבה ויראה, בסופו של דבר יזכו לזה! בוודאי כך גם בקבלת עול. אם אדם יקבל על עצמו גם כשהוא לא מרגיש שזה אמיתי, בסוף תהיה לו קבלת עול.

כשהייתי אברך צעיר, נכנסתי ליחידות לרבי ושטחתי את ליבי לפניו שאני לא מוכשר לקבלת עול. אחרי שפירטתי את הקושי, הרבי אמר לי כך: "תלמד בספרי מוסר, ויותר טוב - בספרי חסידות, על המעלה של קבלת עול. תשגן בעל פה, ותחזור על הלימוד הזה בזמנים הפנויים ובלכתך בדרך. אז תזכה לקבלת עול!" עוד אמר לי הרבי, שיש שאלות שלא צריך לשאול

דווקא אצלו 'מעבר לי'. ר' שלמה חיים חניך אותנו, שכשנכנסים לרבי צריך לשאול שאלות ברוחניות ועבודת ה'. הכנתי הרבה שאלות לרבי, ועל אחד הדברים הוא אמר שהייתי צריך לשאול את המשפיע בארץ ישראל. באמת שאלתי אחר כך את ר' שלמה חיים על מה שהייתי צריך, אבל לגבי השאלה של קבלת עול

שאלתי מאוחר יותר את ר' מנדל פוטרפס, באיזה ספרי חסידות ללמוד על קבלת עול. הוא הפנה אותי לספר 'המשך תרס"ו', של הרבי הרש"ב, שם יש מאמר ארוך שמדבר על שני מושגים: 'עבד פשוט' ו'עבד נאמן'. עבד פשוט הוא עבד שעובד רק מתוך יראה, ואין לו שום עונג ושמחה בעבודה. לעומתו, עבד נאמן קשור לאדוניו בכל ליבו ונפשו, ועבודתו נעשית בזריזות, בתענוג ובמסירות.

שמעתי פעם שיחה של חסיד זקן בשם רבי גרשון חן ע"ה עם יבדל"א ר' זלמן גופין. אותו ר' גרשון היה בלובוביץ' כשהרבי הרש"ב אמר את המאמרים של המשך תרס"ו. ר' זלמן גופין בתור אברך צעיר היה מתפלל הרבה בשיכון חב"ד בירושלים, ופעם הוא שאל את ר' גרשון שהיה שם מה הנקודה העיקרית של ספר המאמרים תרס"ו. הוא הרי שמע באוזניו את המאמרים מהרבי, אז מסתמא הוא יודע. התשובה שלו הייתה - **עבד נאמן ועבד פשוט**. גם ר' יואל כהן ע"ה סבר ככה. בכל אופן, במאמר הזה יש אריכות על המעלה שיש בעבודת "אם כעבדים".

שמעתי פעם מר' אברהם הירש כהן, שהיה מזקני החסידים בדור הקודם, נקודה חשובה מאוד. הוא אמר, שמה שמחפשים בספרים הקדושים, זה מה שמוצאים. **כאשר שניים לומדים את אותה גמרא - אחד הוא למדן והשני בעל הלכה - בעל ההלכה מוצא את החלק של ההלכה, ואילו הלמדן רואה את הלומדים. יכול להיות גם שלישי שאוהב פשט, והוא ימצא חידושים אחרים.**

בכל אופן, אם נחפש קבלת עול אמיתית, אז נזכה לה. כל הדמיונות שאין לנו השגות, ולכן אולי ה' בכלל לא רוצה חלילה בעבודתנו, יתבררו כטעות. אם מישוהו מרגיש שהוא לא ברשימה של עובדי ה', זה רק בגלל שהוא חיפש לבדוק אם שמו אותו ברשימה הדמיונית הזאת. **צריך להחליט שאנחנו עבדי ה' בכל מצב, ופתאום נראה את עצמנו ברשימה.** צריך לחפש קבלת עול, ואותה גם נמצא בעזרת ה'.

פעם שאלתי את הרבי על דבר שהיה קשה לי בעבודת ה'. באותה נקודה, הרבי אמר לי להתנהג כך שלפחות בעיני בני אדם מסכיב זה ייראה טוב. אחר כך, מתוך שלא לשמה יבוא לשמה. הרבי אמר אז שצריכים לרתום את היצר הרע לעבודת ה'. הפחד מבזיונות שיין באופן עקרוני לקליפה, אבל אפשר לקחת אותו לצד הקדושה. יהודי חושב על כך שאם יידעו מה שבליבו הוא יתבזה, וכך הוא נזהר מלהיכשל בעברות, בצורה שאנשים ירגישו בזה. **למרות שההקפדה שלו על המצוות היא חיצונית, היא עוזרת להשתנות בסופו של דבר.** לחיים! שנוזכה לקבל עול מלכות שמים בחיות ושמחה!

השליחים שלך בתל אביב



ומלאכה ומפילה וצדקה
מאביבין את הולץ הפצירה



ראשיהודי
צאת המלובה!

בתרומתך
את/ה שותף/ה
ליותר אהבה
יותר אמונה
יותר קירוב לבבות!

מוקד התרמה ארצי: 052-5665005 | www.roschy.org

ניתן לתרום ב-bit או אשראי או ברשת הקישו: "היו שותפים ראשיהודי"

* תרומה ל"ראשיהודי" מזכה בפטור ממס לכי סעיף 46 לפקודה * ניתן לתרום מכספי מעשר

מעוניינים לחוות את יום כיפור בכיכר דזנגוף? נותרו כמה חדרים במלון סמוך לפרטים: 052-5665005

לראשיהודיתל אביב

דרוש/ה מנהל/ת

גיוס משאבים, תרומות,
ניהול כספי וארגוני

התפקיד מצריך כושר ניהול
• יכולת אדמיניסטרטיבית • יוזמה ויצירתיות
• תקשורת בין אישית גבוהה • חריצות ומסירות
• ניסיון בתחום • יתרון

שליחת ק"ח:

yehuditrosh@gmail.com

נפתחה ההרשמה לשנת תשפ"ג

תוכנית ערב שבועית, 16 מפגשים

תל אביב (שני) | ירושלים (רביעי) **חדש!**
טובי המרצים, הנושאים והכלים בתחום הקירוב

זואו אלאוז, אאהוז, אהאמין ואקרז!

הנני

בית המדרש לשליחות

כנשיאות הרב שמואל אליהו שליט"א

מבית ראשיהודי



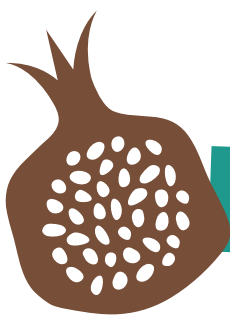
הנני
חיים שליחות
מבית ראשיהודי



לפרטים נוספים:
זיו 055-6621129
או סירקו את הברקוד:

ראשיהודי
אאהוז • אהאמין • אקרז





1,200 שאלות ותשובות של הרב יהושע מחכות לכם באתר 'קרוב אליך'

נפשי בשאלתי



יש לך שאלה בעבודת ה'?
054-4530951

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

האם יש בעיה ללמוד תורה עם פירוש אקדמי?

רבותינו התנו תנאי גדול בלימוד תורה, שאינו שייך בשאר חוכמות: הקדמת היראה. בכל החוכמות האנושיות, הכישרון השכלי של הלומד הוא העיקר. ואילו בתורת אמת אלוקית, הדבקות באלוקיותה של התורה היא העיקר. ולכן "כל שחוכמתו קודמת ליראת חטאו, אין חכמתו מתקיימת", ורק מי שיראתו קודמת לחוכמתו, חוכמתו מתקיימת. על כן בכתבי המדרש לימוד התורה נעשה מפייהם של צדיקים מלאים ביראת שמיים טהורה ובקדושה ודבקות אלוקית. אפשר שיהיו אנשים כאלה בכל מקום ואפילו בעולם האקדמי, אך מכיון שבעולם האקדמי אין תנאי של יראה ודבקות שקודמות לחכמה, לכן הדברים צריכים בחינה גדולה ביותר, שהתורה תאיר מתוך יראה עמוקה שקודמת לה.

במה כדאי לרכז את המחשבה בזמן התקיעות?

רבי מנחם מנדל מקוצק בדרשתו לפני התקיעות היה אומר שלוש מילים מהגמרא: "רחמנא אמר תקעו". הקדוש ברוך הוא ציווה לתקוע, משום שעיקר הכוונה היא לצאת ידי חובה במצווה זו. ואף שאת כל המצוות צריך לקיים מתוך אהבת ה' ויראתו, אין לנו כוונה מרכזית ועיקרית יותר מאשר עצם עשיית רצון ה'.

אומנם במצוות שופר הרהיבו מאוד את עניין הכוונות בגלל גודל מעלתה, ופירושים רבים ניתנו בה. ואחד מהם הוא שהתקיעה הראשונה היא האור הטהור האלוקי לפני שהוא יורד לעולמות, השברים הם הירידה לתוך המציאות שכבר אינה מבטאת את השלמות המקורית אלא נפרדת לחלקים, והתרועה יורדת עוד יותר למטה ו'מתרסקת' מגודל החסרונות שבעולם הזה. אבל עצם הזעקה שיש בשברים ובתרועה משיבה אותנו בתשובה שלמה למעלה, ומתוכה אנו חוזרים אל הטהרה העליונה כבעלי תשובה שלמעלה מצדיקים גמורים - בתקיעה האחרונה, והיא עולה עד לקול שופרו של משיח והתיקין השלם שמהדהד בה.

למה אנחנו נזכרים לחזור בתשובה רק בחודש אלול? זה לא קצת צביעות בדיוק לפני יום הדין?

יום דין רגיל אינו מחפש את טובת האזרח שמוזמן להתייצב בו, שכן הוא נועד להגן על הציבור והכלל, על החוק ועל הסדר הטוב. ולמעשה יום הדין אף מנוגד לרצונו של האזרח הפשוט, ולכן אם האזרח רק מבקש לצאת ידי חובה מול החוק, עלול להיות בכך חיסרון. לעומת זאת כל עניינם של ימי הדין בחודש תשרי הוא לעורר אותנו בתשובה, לנקות ולזכך, כמו שאומר הכתוב: "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאותיכם, לפני ה' תטהרו". ולכן כשאנו חוזרים בתשובה אנו משתתפים בתכלית הכוונה של הימים הללו, שלא נועדו כדי להכאיב לנו, שהרי "לא תחפוץ במות המת כי אם בשובו מדרכו". ולכן נכון לומר שיותר משאנו שבים מפני יום הדין, יום הדין מגיע כדי שנשוב.

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה > karovel.co.il • לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרטים: 052-4061065

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

בס"ד

מה שאתה בוחר זה מה שאתה מקבל

כשפוליטיקאים מבטיחים דבר אחד ועושים את ההיפך, יש רק מפלגה אחת שעומדת איתנה מאחורי עקרונותיה בלי לסטות מהדרך.

רק עם הציונות הדתית תקבלו בדיוק מה שאתם בוחרים:

- | | | |
|------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------|
| תיקון מערכת המשפט | חיזוק הזהות היהודית של המדינה | ממשלה ציונית ללא תומכי טרור |
| פיתוח והסדרת ההתיישבות ביו"ש | טיפול ביוקר המחייה ובעייית הפקקים | משילות בנוב ובגליל |

שנה טובה ומתוקה!

י.מ.ל.



בראשות בצלאל סמוזרניץ **הציונות הדתית**

